

અહેવાલ સભાગૃહમાં રજૂ થયા

તા. ૧૩/૦૨/૨૦૨૪

પંચાયતી રાજ સમિતિ

ચોથો અહેવાલ

પંદરમી ગુજરાત વિદ્યાનસભા

(તેરમી ગુજરાત વિદ્યાનસભાની સમિતિના ચોથા અહેવાલમાં કરવામાં આવેલી
ભલામણો પર સરકારે લીધેલા પગલાં ઉપરનો અહેવાલ)

ગુજરાત વિદ્યાનસભાના અધિકાર હેઠળ પ્રકાશિત

ગુજરાત વિદ્યાનસભા સચિવાલય,

વિડ્રુલભાઈ પટેલ ભવન,

સેક્ટર-૧૦, ગાંધીનગર-૩૮૨૦૧૦

અહેવાલ સભાગૃહમાં રજૂ થયા

તા. ૧૩/૦૨/૨૦૨૪

પંચાયતી રાજ સમિતિ

ચોથો અહેવાલ

પંદરમી ગુજરાત વિદ્યાનસભા

(તેરમી ગુજરાત વિદ્યાનસભાની સમિતિના ચોથા અહેવાલમાં કરવામાં આવેલી
ભલામણો પર સરકારે લીધેલા પગાતાં ઉપરનો અહેવાલ)

ગુજરાત વિદ્યાનસભાના અધિકાર હેઠળ પ્રકાશિત

ગુજરાત વિદ્યાનસભા સચિવાલય,
વિડ્રુલભાઈ પટેલ ભવન,
સેક્ટર-૧૦, ગાંધીનગર-૩૮૨૦૧૦

સરકારી મદયરથ મુદ્દાશાલય, ગાંધીનગર.

પંચાયતી રાજ સમિતિ
(સન ૨૦૨૩ – ૨૦૨૪)

પ્રમુખશ્રી

શ્રી પંકજભાઈ દેસાઈ

સભ્યશ્રીઓ

શ્રી પદ્મનાસિંહ જાડેજા
ગેનીબેન ઠાકોર
શ્રી કરશાનભાઈ સોલંકી
શ્રી ગજેન્ડ્રસિંહ પરમાર
શ્રી દેવાભાઈ માલમ
શ્રી ભીજાભાઈ બારૈયા
શ્રી ગુલાબસિંહ ચૌહાણ
શ્રીમતી નિમિષાબેન સુથાર
શ્રી ફટેસિંહ ચૌહાણ
શ્રી અક્ષયકુમાર પટેલ
ડૉ. દર્શના દેશમુખ(વસાવા)
શ્રી દશ્શરભાઈ પરમાર
શ્રી મોહનભાઈ ઢોડીયા
શ્રી ભરતભાઈ પટેલ

ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલય

શ્રી ડી. એમ. પટેલ, સચિવ
ડૉ. હર્ષિલ પટેલ, નાયબ સચિવ
શ્રી એમ. એચ. કરંગિયા, નાયબ સચિવ
શ્રીમતી નેહા કે. સુથાર, ઉપસચિવ
શ્રી જિતેન્દ્ર એસ. પ્રજાપતિ, શાખા અધિકારી
શ્રી નિસર્ગ મોડીયા, શાખા અધિકારી

(γ)

પંચાયતી રાજ સમિતિ
(સન ૨૦૨૨-૨૦૨૩)

પ્રમુખશ્રી

શ્રી મહેશકુમાર રાવલ

સભ્યશ્રીઓ

શ્રી કાન્તીભાઈ ખરાડી
શ્રી મહેશકુમાર પટેલ
શ્રી વાસણાભાઈ આહિર
શ્રી બલરાજસિંહ ચૌહાણ
શ્રી પ્રવિણભાઈ મુસડીયા
શ્રી ભીખાભાઈ જોષી
શ્રી ગોવિંદભાઈ પરમાર
શ્રી કાંતિભાઈ સોઢાપરમાર
શ્રી જિઅશકુમાર સેવક
શ્રી અલેસિંહ તડવી
શ્રીમતી સીમાબેન મોહિલે
શ્રી પ્રેમસિંહભાઈ વસાવા
શ્રી ઈશ્વરસિંહ પટેલ
શ્રી વિજયભાઈ પટેલ

ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલય

શ્રી ડી. એમ. પટેલ, સચિવ

શ્રી એમ. એચ. કરંગીયા, નાયબ સચિવ

શ્રી નિસર્ગ મોડિયા, સેક્શન અધિકારી

(ξ)

પંચાયતી રાજ સમિતિ
(સન ૨૦૨૧ – ૨૦૨૨)
(તા.૧૧-૧૦-૨૦૨૧ થી)

પ્રમુખશ્રી

શ્રી મહેશકુમાર રાવલ

સભ્યશ્રીઓ

શ્રી કાન્તિભાઈ ખરાડી
શ્રી મહેશકુમાર પટેલ
શ્રી વાસણાભાઈ આહિર
શ્રી બલરાજસિંહ ચૌહાણ
શ્રી પ્રવિણભાઈ મુસડીયા
શ્રી ભીખાભાઈ જોધી
શ્રી ગોવિંદભાઈ પરમાર
શ્રી કાંતિભાઈ સોઢાપરમાર
શ્રી જિગ્રેશકુમાર સેવક
શ્રી અલેસિંહ તડવી
શ્રીમતી સીમાબેન મોહિલે
શ્રી પ્રેમસિંહભાઈ વસાવા
શ્રી ઈશ્વરસિંહ પટેલ
શ્રી વિજયભાઈ પટેલ

ગુજરાત વિદ્યાનસભા સચિવાલય

શ્રી ડી. એમ. પટેલ, સચિવ
શ્રી એમ. એચ. કરંગીયા, નાયબ સચિવ
શ્રી મુકેશ મહેતા, નાયબ સચિવ
શ્રી નિસર્જ મોડિયા, સેક્શન અધિકારી

(ζ)

પંચાયતી રાજ સમિતિ
(કાન ૨૦૨૧-૨૦૨૨)
(તા. ૧૦/૧૦/૨૦૨૧ સુધી)

પ્રમુખશ્રી

શ્રી કિરીટસિંહ રાણા

સભ્યશ્રીઓ

શ્રી કાન્તીભાઈ ખરાડી
શ્રી મહેશકુમાર પટેલ
શ્રી અષિકેશ પટેલ
શ્રી બલરાજસિંહ ચૌહાણ
શ્રી પ્રવિણભાઈ મુસડીયા
શ્રી ભીખાભાઈ જોખી
શ્રી ગોવિંદભાઈ પરમાર
શ્રી કાંતિભાઈ સોઢાપરમાર
શ્રી જિઘેશકુમાર સેવક
શ્રી અલેસિંહ તડવી
શ્રીમતી સીમાબેન મોહિલે
શ્રી પ્રેમક્ષિંદ્રભાઈ વસાવા
શ્રી મુકેશભાઈ પટેલ
શ્રી વિજયભાઈ પટેલ

ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલય

શ્રી ડી. એમ. પટેલ, સચિવ
શ્રી મુકેશ મહેતા, નાયબ સચિવ
શ્રી નિસર્જ મોડિયા, સેક્શન અધિકારી

(ϑ)

પંચાયતી રાજ સમિતિ
(સન ૨૦૨૦-૨૦૨૧)

પ્રમુખશ્રી

શ્રી ગોવિંદભાઈ પટેલ

સભ્યશ્રીઓ

ગેનીબેન ઠાકોર

શ્રી રાજેન્ડ્રસિંહ ચાવડા

શ્રી ગજેન્ડ્રસિંહ પરમાર

શ્રી અટિવકભાઈ મકવાણા

શ્રી લલિતભાઈ કગથરા

શ્રી ભગાભાઈ બારડ

શ્રી કેસરીસિંહ સોલંકી

શ્રી રમેશભાઈ કટારા

શ્રીમતી ચંદ્રકાબેન બારીયા

શ્રી અરૂપસિંહ રણા

શ્રી મુકેશભાઈ પટેલ

શ્રી આનંદભાઈ ચૌધરી

શ્રીમતી ઝંખનાબેન પટેલ

શ્રી ભરતભાઈ પટેલ

ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલય

શ્રી ડી. એમ. પટેલ, સચિવ

શ્રી મુકેશ મહેતા, નાયબ સચિવ

શ્રી નિસર્ગ મોડિયા, સેક્શન અધિકારી

(۹۲)

પંચાયતી રાજ સમિતિ
(સન ૨૦૧૮-૨૦૨૦)

પ્રમુખશ્રી

શ્રી રમણભાઈ પટેલ

સભ્યશ્રીઓ

શ્રી કાન્તીભાઈ ખરાડી
શ્રી ગજેન્ડ્રસિંહ પરમાર
શ્રી સુરેશભાઈ પટેલ
શ્રી બાબુભાઈ પટેલ
શ્રી મહમદજાવીદ પીરઝાદા
શ્રી ભીખાભાઈ જોખી
શ્રી હર્ષદકુમાર રીબડીયા
શ્રી દેવાભાઈ માલમ
શ્રી ગોવિંદભાઈ પરમાર
શ્રી જેઠાભાઈ આહિર (ભરવાડ)
શ્રી મધુભાઈ શ્રીવાસ્તવ
શ્રી સુખરામભાઈ રાઠવા
શ્રી મોહનભાઈ ઢોડીયા
શ્રી પુનાભાઈ ગામીત

ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલય

શ્રી ડી. એમ. પટેલ, સચિવ
શ્રી મુકેશ મહેતા, નાયબ સચિવ
ડૉ. હર્ષિલ પટેલ, ઉપસચિવ
શ્રી નિસર્ગ મોડીયા, સેક્શન અધિકારી

($\gamma\gamma$)

પંચાયતી રાજ સમિતિ
(સન ૨૦૧૪-૨૦૧૫)

પ્રમુખશ્રી

શ્રી રીમનભાઈ શાપરીઆ

સભ્યશ્રીઓ

ડૉ. નીમાબેન આચાર્ય

શ્રી કેશાજુ ચૌહાણ

શ્રી રાજેન્દ્રસિંહ ચાવડા

શ્રી અશ્વિન કોટપાલ

શ્રી શંભુજી ઠાકોર

શ્રી કાંતિભાઈ અમૃતિયા

* શ્રી જેઠાભાઈ સોલંકી

શ્રી કેશુભાઈ નાકરાણી

શ્રી રાજેન્દ્રસિંહ પરમાર

શ્રી નટ્યરસિંહ ઠાકોર

શ્રી માનસિંહ ચૌહાણ

પ્રો. હિરાભાઈ હ. પટેલ

શ્રી અજયકુમાર ચોક્સી

શ્રી રમણલાલ પાટકર

ગુજરાત વિદ્યાનસભા સચિવાલય

શ્રી ડી. એમ. પટેલ, સચિવ

શ્રી એસ. એમ. મેમણા, નાયબ સચિવ

શ્રી હિમાંશુ જાની, સેક્શન અધિકારી

શ્રી ડી. આર. પરમાર, સેક્શન અધિકારી

* તા.૧૧/૧૧/૨૦૧૪ના રોજ સંસદીય સચિવ તરીકે નિમણૂક થતાં
ગુજરાત વિદ્યાનસભાના નિયમ-૧૮૭(૨)ના પરંતુક અન્યથે સમિતિના
સભ્ય ગણાતાં બંધ થયા.

(q ε)

અનુકમણિકા

ક્રમ	વિગત	પાના નં.
૧	પ્રાસ્તાવિક	૧ થી ૩
૨	નર્મદા, જળસંપત્તિ, પાણી પુરવઠા અને કલ્પસર વિભાગ	૪ થી ૪૦
૩	કૃષિ, ખેડુત કલ્યાણ અને સહકાર વિભાગ	
૪	શિક્ષણ વિભાગ	
૫	આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગ	
૬	સામાજિક જ્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ	
૭	આઇઝાટિ વિકાસ વિભાગ	
૮	મહેસૂલ વિભાગ	
૯	મહિલા અને બાળ વિકાસ વિભાગ	
૧૦	પંચાયત, ગ્રામ ગૃહ નિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ	૪૧ થી ૪૯
૧૧	માર્ગ અને મકાન વિભાગ	૪૭ થી ૫૪
૧૨	શિક્ષણ વિભાગ	૫૫ થી ૬૦

(qz)

અહેવાલ

પ્રાસ્તાવિક

હું, પંચાયતી રાજ સમિતિનો પ્રમુખ, તેરમી ગુજરાત વિદ્યાનસભાની પંચાયતી રાજ સમિતિના ઓથે અહેવાલમાં કરવામાં આવેલી ભલામણો પર સરકારે લીધેલા પગલાં ઉપરનો સમિતિનો પંદરમી ગુજરાત વિદ્યાનસભાનો ઓથો અહેવાલ રજુ કરું છું.

૨. તેરમી ગુજરાત વિદ્યાનસભાની પંચાયતી રાજ સમિતિએ જિલ્લા અને તાલુકા પંચાયતોના સન ૧૯૯૯-૨૦૦૦થી ૨૦૦૬-૨૦૦૭ના વર્ષના ઓડિટ અહેવાલો તપાસીને તેના પરનો સમિતિનો ઓથો અહેવાલ તા.૧૬-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ સભાગૃહમાં રજુ કર્યો હતો. તેરમી ગુજરાત વિદ્યાનસભાની સમિતિના ઓથે અહેવાલમાં કરવામાં આવેલી ભલામણો પર વિભાગો છારા મોકલવામાં આવેલ પગલાંના પત્રકોની (જુઓ પરિશિષ્ટ-૧ થી ૧૦) સમિતિએ નીચે કોષ્ટકમાં દર્શાવેલ તારીખના રોજ સંબંધિત વિભાગની તપાસ કરી હતી.

ક્રમ	વિભાગનું નામ	સમિતિએ તપાસ કર્યા તારીખ	પરિશિષ્ટ નંબર
૧	શિક્ષણ વિભાગ	તા.૧૫-૧૦-૨૦૧૮	પરિશિષ્ટ-૧ અને ૪
૨	સામાજિક જ્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ	તા.૧૫-૧૦-૨૦૧૮	પરિશિષ્ટ-૧
૩	મહિલા અને બાળ વિકાસ વિભાગ	તા.૦૫-૧૧-૨૦૧૮	પરિશિષ્ટ-૧
૪	આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગ	તા.૧૭-૧૨-૨૦૧૮	પરિશિષ્ટ-૧
૫	નર્મદા, જળસંપત્તિ, પાણી પુરવઠા અને કલ્પસર વિભાગ	તા.૩૧-૧૨-૨૦૧૮	પરિશિષ્ટ-૧

ક્રમ	વિભાગનું નામ	સમિતિએ તપાસ કર્યા તારીખ	પરિશિષ્ટ નંબર
૬	આદિજાતિ વિકાસ વિભાગ	તા.૨૧-૦૧-૨૦૨૦	પરિશિષ્ટ-૧
૭	માર્ગ અને મકાન વિભાગ	તા.૨૮-૦૯-૨૦૨૧	પરિશિષ્ટ-૩
૮	મહેસૂલ વિભાગ	તા.૨૦-૦૭-૨૦૨૧	પરિશિષ્ટ-૧
૯	પંચાયત, ગ્રામ ગૃહ નિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ	તા.૧૬-૧૧-૨૦૨૧	પરિશિષ્ટ-૨
૧૦	કૃષિ, ખેડુત કલ્યાણ અને સહકાર વિભાગ	તા.૨૮-૧૧-૨૦૨૧	પરિશિષ્ટ-૧

૩. તેરમી ગુજરાત વિધાનસભાની પંચાયતી રાજ સમિતિના ચોથા અહેવાલમાં કરવામાં આવેલી ભલામણો પર સરકારે લીધેલા પગલાં ઉપરનો અહેવાલ સમિતિએ તેની તા.૦૮-૦૨-૨૦૨૪ના રોજ મળેલ બેઠકમાં ચર્ચા કરીને મંજૂર કર્યો હતો.

૪. તેરમી ગુજરાત વિધાનસભાની પંચાયતી રાજ સમિતિએ તેના ચોથા અહેવાલમાં કુલ-૧૦ વિભાગોને અલગ-અલગ ભલામણો કરી હતી. સમિતિની ભલામણો ઉપર સરકારના સંબંધિત વિભાગોએ લીધેલા પગલાંથી સમિતિને મહદાંશે સંતોષ થયો છે. તેથી ઉક્ત અહેવાલની ભલામણો સંબંધમાં વિભાગોએ આપેલ ખુલાસાઓ/પગલાંઓ પર સમિતિએ કોઈ ટીકા કરવાની રહેતી નથી. પરંતુ સમિતિએ પગલાંના પત્રકોની તપાસ વખતે ભલામણો ઉપર વિભાગને જો કોઈ કાર્યવાહી કરવા અથવા તે સંબંધમાં વધું પગલાં ભરવા જાણાયેલ હોય અથવા વધારાની

માહિતી માંગેલ હોય તો તે સંબંધમાં સંબંધિત વિભાગોએ જરૂરી કાર્યવાહી કરવાની રહેશે.

૫. સમિતિને તપાસ માટેનું સાહિત્ય મોકલવામાં વિભાગોએ ખૂબ જ ઢીલ કરી હોવાથી સમિતિ આ અંગે સખત નારાજગી વ્યક્ત કરે છે અને ભવિષ્યમાં સમિતિને નિયત સમય-મર્યાદામાં સાહિત્ય મળી જાય તે માટેની કાળજી રાખવા સમિતિ તમામ વિભાગોને જણાવે છે.

૬. નાણા વિભાગના અધિકારીઓ, પંચાયત, ગ્રામ ગૃહ નિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગના અધિકારીઓ, સ્થાનિક લંડોળ હિસાબોના નિરીક્ષક અને ગુજરાત વિદ્યાનસભા સચિવાલયના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓએ સમિતિના કામકાજમાં આપેલ કિમતી સહાય માટે સમિતિ તેમનો આભાર માને છે.

**ગુજરાત વિદ્યાનસભા સચિવાલય,
ગાંધીનગર.**

તા. ૧૩-૦૨-૨૦૨૪

**પંજભાઈ દેસાઈ
પ્રમુખશ્રી
પંચાયતી રાજ સમિતિ**

પરિશિષ્ટ-૧

ભલામણ કમાંક-૧

અગાઉ થયેલ અતિ ખર્ચ

સમિતિને લાગે છે કે, ફક્ત પરિપત્ર કરી દેવો પૂર્તું નથી પરિપત્રનો બરાબર અમલ થાય છે કે કેમ? તેની તકેદારી રાખવા માટે કોઈ ચોકકસ વ્યવસ્થા ઉભી કરવી જોઈએ. આથી આ બાબતમાં નિશ્ચિત સમયાંતરે મોનિટરીંગ કરવાની વ્યવસ્થા કરી અતિ ખર્ચમાં વધારો ન થાય તે સુનિશ્ચિત કરવા તથા હવે પછી જો અતિ ખર્ચ થાય તો તેના માટે સંબંધિત અધિકારીની જવાબદારી ઠરાવવા સમિતિ ભલામણ કરે છે. આ બાબતમાં તાત્કાલિક જરૂરી હુકમો કરી સમિતિને તેની જાળ કરવા સમિતિ ભલામણ કરે છે. તદુપરાંત ઉપર દર્શાવ્યા મુજબ પાછલા વર્ષનો જે અતિ ખર્ચનો ઓડિટ અહેવાલમાં ઉદ્દેખ કરવામાં આવેલ છે તે પણ વહેલી તકે સરભર કરી દેવા સમિતિ આથી ભલામણ કરે છે.

બાકી ઓડીટ વસૂલાત

હવે પછી વસૂલાત સંબંધમાં ઓડિટ ઝારા દ્યાન દોરવામાં આવે કે તરત જ વસૂલાત અંગેની કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવે અને આ માટે ચોકકસ સમયમર્યાદા ઠરાવવા અને તે સમયમર્યાદામાં આવી વસૂલાત ન થાય તો તેના માટે સંબંધિત અધિકારીઓની જવાબદારી નિશ્ચિત કરવા સમિતિ ભલમણ કરેલ છે. વધુમાં અગાઉના વર્ષોની આવી વસૂલાત બાકી રહેવા પામેલ છે તે માટે એક વસૂલાત ઝુંબેશ હાથ ધરી તે વસૂલાત સમયમર્યાદામાં પૂર્ણ થાય તે માટે જરૂરી કાર્યવાહી કરવા અને આવી વસૂલાત પૈકી જે કોઈ વસૂલાત થઈ શકે તેમ ન હોય તો તેવા કિસ્સામાં સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબ નિરીક્ષક સાથે પરામર્શ કરીને તે રકમ માંડવાળ કરવાની કાર્યવાહી કરવા સમિતિ ભલામણ કરે છે.

સમિતિને લાગે છે કે ઓડિટ દ્વારા દરેક વર્ષ પોતાના અહેવાલમાં ઉદ્દેખ કરવામાં આવે છે કે, જે તે વર્ષના ઓડિટ અહેવાલમાં આવી વસૂલાતને પાત્ર રકમ પૈકી કેટલી રકમ વસૂલ કરવામાં આવી અને કેટલી રકમ જે તે વર્ષ પેટે બાકી રહેવા પામેલ છે તેની કોઈ વિગતો નિભાવવામાં આવતી નથી. સમિતિને લાગે છે કે આ પરિસ્થિતિ બરાબર નથી. જે તે વર્ષના અંતે રાજ્યની બધી જ પંચાયતોની મળીને આવી કેટલી રકમ વસૂલ કરવામાં આવી તથા કેટલી રકમ વસૂલ કરવાની બાકી છે તેની અધતન માહિતી રાખવી આજના ટેકનોલોજીના ચુગમાં અશક્ય નથી. આથી વિકાસ કમિશનર કચેરીમાં ચીફ એકાઉન્ટ અફિસર કક્ષાએ આ બાબતનું મોનીટરીંગ રાખવા સમિતિ ભલામણ કરે છે.

બાકી ઓડિટ ફકરાઓના નિકાલ

એ સુવિદિત છે કે, વહીવટી તંત્ર વિદ્યાનસભાની મંજૂરી વિના કોઈ ખર્ચ કરી શકતું નથી અને વિદ્યાનસભાએ મંજૂર કરેલ નાણાં તેના યોગ્ય પરિપ્રેક્ષયમાં ખર્ચાચ છે કે કેમ ? તેની દેખરેખ રાખવાની મહત્વની જવાબદારી વિદ્યાનસભાગૃહે બજાવવાની હોય છે. આ જવાબદારી નિભાવવા માટે જુદી જુદી સમિતિઓની વિદ્યાનસભા દ્વારા રચના કરવામાં આવતી હોય છે એટલે સમિતિઓની કામગીરી કે તેની ભલામણો વિદ્યાનસભાની કામગીરીનો જ એક ભાગ છે. આગળ જણાવ્યું તેમ સાતમી ગુજરાત વિદ્યાનસભાની પંચાયતી રાજ સમિતિએ તેના ત્રીજા અહેવાલમાં જે ભલામણ કરેલી છે તેની વહીવટી તંત્ર દ્વારા ધોર ઉપેક્ષા કરવામાં આવી રહી છે તે બાબત અતિ ગંભીર છે. સમિતિની ભલામણને ૩૦ વર્ષ જેટલો સમય થવા છતાં પરિસ્થિતિમાં સુધારો ન થાય તેને હળવાશથી લઈ શકાય નહિ તેમ સમિતિનું સ્પષ્ટ માનવું છે. આનાથી તો સમિતિને સભાગૃહનું અવમાન થતું હોય તેમ જણાય છે. સમિતિ વિભાગના પ્રતિનિધિને જરૂરી પગલાં લઈ સમિતિને તેની જાણ કરવા સૂચના આપે અને વિભાગના પ્રતિનિધિ પણ સમિતિને તેમ કરવાની ખાતરી આપે છતાં બે વર્ષ સુધી કોઈ માહિતી આપવામાં ન આવે તે હકીકત દર્શાવે છે કે વહીવટી તંત્ર

સમિતિઓની અને આડકતરી રીતે વિધાનસભાગૃહની ભલામણો/સૂચનો પ્રત્યે દુર્લક્ષ જ સેવે છે. સમિતિ આ બાબતમાં સખત નારાજગી વ્યક્ત કરે છે. હવે આ બાબતમાં વધુ વિલંબ ન કરતા બાકી ઓડિટ ફકરાઓના નિકાલ કરવાની કામગીરી એક ઝુંબેશ તરીકે હાથ ઘરી સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબ નિરીક્ષકશ્રીના પરામર્શમાં રહી ઝડપથી પુરી કરવા અને જે તે પર્ષના ઓડિટ ફકરાઓનો નિકાલ પણ નિશ્ચિત સમયમર્યાદામાં કરવા અને તેની સમિતિને જાણ કરવા સમિતિ ભલામણ કરે છે.

તા.૨૮/૧૦/૨૦૧૪ના રોજ સમિતિ સમક્ષ ઉપરિથિત થઈને વિભાગના પ્રતિનિધિએ જણાવ્યું હતું કે આપનારા દિવસોમાં રૂપેશ્યલ ઝુંબેશ શરૂ કરીને બાકી ફકરાઓનો ઝડપથી નિકાલ થાય તેવું આયોજન કરીને સમિતિ સમક્ષ મૂકીશું. આથી આ બાબતમાં શી કાર્યવાહી કરવામાં આવી તેની પણ સમિતિને જાણ કરવા સમિતિ ભલામણ કરે છે.

સરકારે લીધેલાં પગલાં

(૧) નર્મદા, જળસંપત્તિ, પાણી પુરવઠા અને કલ્પસર વિભાગ (જળ સંપત્તિ પ્રભાગ)

પંચાયતી રાજ સમિતિની ભલામણ મુજબ દરેક પંચાયતે સરકાર તરફથી મળેલ ગ્રાન્ટની મર્યાદામાં જ ખર્ચ કરવાનો હોય છે. આવો અતિ ખર્ચ પંચાયતે પોતાના સ્વભંડોળમાંથી મેળવવો જોઈએ અને ત્યાર પછીના વર્ષમાં સરકારની મંજુરી મેળવીને સરકાર તરફથી ઉપલબ્ધ થતી ગ્રાન્ટ સામે સરભર કરવો જોઈએ. આ અતિ ખર્ચ સંબંધે કેટલી સરકારની મંજુરી મળેલ છે તેમજ કેટલી રકમ સ્વભંડોળમાંથી મેળવીને સરકારને રિઝંડ કરવાની બાકી છે તેના અલગ હિસાબો નિભાવવા તથા દર છ માસિક ધોરણે થયેલ અતિ ખર્ચની વિગતો સંબંધિત પંચાયત સિંચાઈ વિભાગના કાર્યપાલક ઈજનેરશ્રીઓએ માહિતીનું પત્રક સરકારશ્રીના નર્મદા, જળસંપત્તિ, પાણી પુરવઠા અને કલ્પસર વિભાગને મોકલી આપવાની સૂચનાઓ આ વિભાગના પરિપત્ર ક્રમાંક:પીઆરસી-૨૦૧૭-ગુ.વિ.સ.૧૪-(૨૦)-આઈ, તા.૧૨/૦૮/૨૦૧૮થી તમામ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓ, તમામ પંચાયત સિંચાઈ વિભાગના કાર્યપાલક ઈજેરશ્રીઓને પરિપત્રિત કરી સૂચનાઓનું ચુસ્તપણે પાલન કરવા જણાવેલ છે. (જુઓ પત્રક-૧)

પંચાયતી રાજ સમિતિની ભલામણ મુજબ દરેક પંચાયતે જે તે વર્ષના ઓડિટ દરમ્યાન દ્યાને આવતી અતિ ચુકવણી, ઉચાપત, નિયમ વિરુદ્ધની ચુકવણી વગેરેની રકમ વસૂલ કરવા અંગેની કાર્યવાહી ચોક્કસ સમયમર્યાદા નક્કી કરી, તે સમય મર્યાદામાં આવી વસૂલાત થાય તે માટે ઝૂંબેશ હાથ ધરી સમય મર્યાદામાં પૂર્ણ કરી તેની વિગતો ચોક્કસ રજીસ્ટરમાં નોંધી અધતન રેકર્ડ નિભાવવા તથા બાકી વસૂલાત પૈકી જે કોઈ વસૂલાત થઇ શકે તેમ ન હોય તો તેવા કિસ્સામાં સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબ નિરીક્ષક સાથે પરામર્શ કરીને તે રકમ માંડવાળ કરવાની કાર્યવાહી

કરવા સરકારશ્રીના નર્મદા, જળસંપત્તિ, પાણી પુરવઠા અને કલ્પસર વિભાગના પરિપત્ર ક્રમાંક:પીઆરસી-૨૦૧૭-ગુ.વિ.સ.૧૪-(૨૦)-આઈ, તા.૧૨/૦૮/૨૦૧૮થી તમામ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓ, તમામ પંચાયત સિંચાઈ વિભાગના કાર્યપાલક ઈજેરશ્રીઓને પરિપત્રિત કરી સૂચનાઓનું ચુસ્તપણે પાલન કરવા જણાવેલ છે. (જુઓ પત્રક-૨)

તેરમી ગુજરાત વિધાનસભા પંચાયતી રાજ સમિતિના ચોથા અહેવાલ પર પંચાયતી રાજ સમિતિની ભલામણ મુજબ ઓડિટ ફકરાઓનો સમય મર્યાદામાં નિકાલ કરવાની કાર્યવાહીમાં પંચાયતો દ્વારા ઉદાસીનતા દાખવવા બાબતે બાકી અડિટ ફકરાઓના નિકાલ કરવાની કામગીરી એક ઝુંબેશ તરીકે હાથ ધરી સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબ, નિરીક્ષકશ્રીના પરામર્શમાં રહી ઝુંબેશ પુરી કરવા અને જે વર્ષના ઓડિટ ફકરાઓનો નિકાલ પણ નિશ્ચિત સમય મર્યાદામાં કરી અને તેની સમિતિને જાણ કરવા અને અગાઉના વર્ષોના બાકી ઓડિટ ફકરાઓ માટે પંચાયત સિંચાઈ વિભાગના કાર્યપાલક ઈજનેરશ્રીઓએ માહિતીનું પત્રક દર ત્રિમાસિક ધોરણે સરકારશ્રીના નર્મદા, જળસંપત્તિ, પાણી પુરવઠા અને કલ્પસર વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગરને મોકલી આપવા સરકારશ્રીના નર્મદા, જળસંપત્તિ, પાણી પુરવઠા અને કલ્પસર વિભાગના પરિપત્ર ક્રમાંક:પીઆરસી-૨૦૧૭-ગુ.વિ.સ.૧૪-(૨૦)-આઈ, તા.૧૨/૦૮/૨૦૧૮થી તમામ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓ, તમામ પંચાયત સિંચાઈ વિભાગના કાર્યપાલક ઈજેરશ્રીઓને પરિપત્રિત કરી સૂચનાઓનું ચુસ્તપણે પાલન કરવા જણાવેલ છે. (જુઓ પત્રક-૩)

પત્રક-૧

પંચાયતોએ સરકારશી તરફથી મળતી
ગ્રાન્ટની મર્યાદામાં ખર્ચ કરવા બાબત.

ગુજરાત સરકાર

નર્મદા, જ.સં., પા.પુ. અને કલ્પસર વિભાગ

પરિપત્ર ક્રમાંક: પીઆરસી-૨૦૧૭-ગુ.વિ.સ.૧૪-(૨૦)-આઈ

એ/૩, સરદાર ભવન, સચિવાલય, ગાંધીનગર

તા.૧૮/૦૬/૨૦૧૯

પરિપત્ર:-

૧૩મી ગુજરાત વિધાનસભા પંચાયતી રાજ સમિતિના ઓથા અહેવાલ પર પંચાયતી રાજ સમિતિની ભલામણ મુજબ દેરેક પંચાયતે સરકાર તરફથી મળેલ ગ્રાન્ટની મર્યાદામાં જ ખર્ચ કરવાનો હોય છે, અને અતિ ખર્ચ પંચાયતે પોતાના સ્વભંડોળમાંથી મેળવવો જોઈએ અને ત્યાર પછીના વર્ષમાં સરકારની મંજુરી મેળવીને સરકાર તરફથી ઉપલબ્ધ થતી ગ્રાન્ટ સામે સરભર કરવો જોઈએ. આ અતિ ખર્ચ સંબંધે સરકારની મંજુરી મેળવી પંચાયતના સ્વભંડોળમાંથી સરકારને રિફંડ કરવાની બાકી છે તેના અલગ હિસાબો નિભાવવા તથા દર છ માસિક ઘોરણે થયેલ અતિ ખર્ચની વિગતો સંબંધિત પંચાયત સિંચાઈ વિભાગના કાર્યપાલક ઈજનેરશ્રીઓએ માહિતીનું પત્રક સરકારશીના નર્મદા, જળસંપત્તિ, પાણી પુરવઠા અને કલ્પસર વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગરને મોકલી આપવાનું રહેશે. ભવિષ્યમાં મળેલ ગ્રાન્ટ કરતા કરેલ અતિખર્ચ બાબતે જે તે સંબંધિત અધિકારી/કર્મચારીશ્રીની જવાબદારી નક્કી કરવાની રહેશે.

ઉક્ત સૂચનાઓનું ચુસ્તપણે પાલન કરવાનું રહેશે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

(ડી. પી. બારોટ)

ઉપસચિવ (પંચાયત)

નર્મદા, જ. સં., પા.પુ. અને કલ્પસર વિભાગ

પ્રતિ

જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓ, સર્વે જિલ્લા પંચાયત અધિકારીએ ઈજનેરશ્રીઓ,

➤ ગાંધીનગર પંચાયત સિંચાઈ વર્તુળ, ગાંધીનગર,

➤ વડોદરા પંચાયત સિંચાઈ વર્તુળ, વડોદરા

➤ રાજકોટ પંચાયત સિંચાઈ વર્તુળ, રાજકોટ

➤ કરણ સિંચાઈ વર્તુળ, ભુજ (કરણ)

નકલ સમાન કાર્યવાહી અર્થે રવાના:-

➤ સર્વે કાર્યપાલક ઈજનેરશ્રીઓ, પંચાયત સિંચાઈ વિભાગ, સંબંધિત
જિલ્લા પંચાયત

પત્રક-૨

ઓડિટ દરમ્યાન દ્યાને આવતી અતિ
ચુકવણી, ઉચાપત, નિયમ વિરુદ્ધની
ચુકવણી વગેરેની રકમ વસૂલ કરવા
બાબત.

ગુજરાત સરકાર

નર્મદા, જ.સં., પા.પુ. અને કલ્પસર વિભાગ

પરિપત્ર ક્રમાંક:પીઆરસી-૨૦૧૭-ગુ.વિ.સ.૧૪-(૨૦)-આઈ

૯/૩, સરદાર ભવન, સચિવાલય, ગાંધીનગર

તા.૧૮/ ૦૯/૨૦૧૯

પરિપત્ર:-

તેરમી ગુજરાત વિધાનસભા પંચાયતી રાજ સમિતિના ચોથા અહેવાલ પર પંચાયતી રાજ સમિતિની ભલામણ મુજબ દરેક પંચાયતે જે તે વર્ષના ઓડિટ દરમ્યાન દ્યાને આવતી અતિ ચુકવણી, ઉચાપત, નિયમ વિરુદ્ધની ચુકવણી વગેરેની રકમ વસૂલ કરવાનું ઓડીટ છારા સૂચવવામાં આવે છે. સન ૨૦૦૯-૨૦૦૭ના અંતે ઓડિટ છારા સૂચવાયેલી વસૂલાતની બાકી રહેતી રકમ જિલ્લા પંચાયતોની કુલ રકમ ૩.૫૮૦૩૩-૨૮ લાખ થવા જાય છે. વસૂલાત અંગેની કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવે અને આ માટે ચોક્કસ સમયમર્યાદા નક્કી કરી, તે સમય મર્યાદામાં આવી વસૂલાત ન થાય તો તેના માટે સંબંધિત તાબાના અધિકારીશ્રીઓની જવાબદારી નિશ્ચિત કરી અગાઉના વર્ષોની બાકી રહેવા પામેલ વસૂલાતની ઝૂંબેશ હાથ ઘરી સમયમર્યાદામાં પૂર્ણ કરવી. વસૂલાતને પાત્ર રકમ પૈકી કેટલી રકમ વસૂલ કરવામાં આવી અને કેટલી રકમ જે તે વર્ષ પેટે બાકી રહેવા પામેલ છે તેની વિગતો ચોક્કસ રજીસ્ટરમાં નોંધી અધતન રેકર્ડ કરેરીઓ પાસે નિભાવવામાં આવે.

બાકી વસૂલાત પૈકી જે કોઈ વસૂલાત થઈ શકે તેમ ન હોય તો તેવા કિસ્સામાં સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબ નિરીક્ષક સાથે પરામર્શ કરીને તે રકમ માંડવાળ કરવાની કાર્યવાહી કરવી.

અગાઉના વર્ષોની બાકી રહેવા પામેલ વસૂલાત માટે પંચાયત સિંચાઈ વિભાગના કાર્યપાલક ઇજનેરશ્રીઓએ માહિતીનું પત્રક દર છ- માસિક ધોરણે સરકારશ્રીના નર્મદા, જળસંપત્તિ, પાણી પુરવઠા અને કલ્પસર વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગરને મોકલી આપવાનું રહેશે.

ઉક્ત સૂચનાઓનું ચુસ્તપણે પાલન કરવાનું રહેશે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

(ડી. પી. બારોટ)

ઉપસચિવ (પંચાયત)

નર્મદા, જ.સં., પા.પુ. અને કલ્પસર વિભાગ

પ્રતિ

જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓ, સર્વે જિલ્લા પંચાયત અધિક્ષક ઇજનેરશ્રીઓ,

- ગાંધીનગર પંચાયત સિંચાઈ વર્તુળ, ગાંધીનગર
- વડોદરા પંચાયત સિંચાઈ વર્તુળ, વડોદરા
- રાજકોટ પંચાયત સિંચાઈ વર્તુળ, રાજકોટ
- કરણ સિંચાઈ વર્તુળ, ભુજ (કરણ)

નકલ સમાન કાર્યવાહી અર્થે રવાના:-

- સર્વે કાર્યપાલક ઇજનેરશ્રીઓ, પંચાયત સિંચાઈ વિભાગ, સંબંધિત જિલ્લા પંચાયત

પત્રક-૩

બાકી ઓડિટ ફક્રાઓના નિકાલ
કરવા ઝુંબેશ હાથ ધરવા બાબત.

ગુજરાત સરકાર

નર્મદા, જ.સં., પા.પુ. અને કલ્પસર વિભાગ

પરિપત્ર કમાંક:પીઆરસી-૨૦૧૭-ગુ.વિ.સ.૧૪-(૨૦)-આઈ

૯/૩, સરદાર ભવન, સચિવાલય, ગાંધીનગર

તા.૧૮/૦૮/૨૦૧૮

પરિપત્ર:-

તેરમી ગુજરાત વિધાનસભા પંચાયતી રાજ સમિતિના ચોથા અહેવાલ પર પંચાયતી રાજ સમિતિની ભલામણ મુજબ ઓડિટ ફક્રાઓનો સમય મર્યાદામાં નિકાલ કરવાની કાર્યવાહીમાં પંચાયતો દ્વારા ઉદાસીનતા દાખવવા બાબતે અવલોકન કરવામાં આવેલ છે અને વર્ષો વર્ષ નિકાલ બાકી ઓડિટ ફક્રાઓની સંખ્યા વધતી જ જવા પામી છે. વહીવટી તંત્ર વિધાનસભાની મંજૂરી વિના કોઈ ખર્ચ કરી શકતું નથી અને વિધાનસભાએ મંજૂર કરેલ નાણાં તેના યોગ્ય પરિશેષ્યમાં ખર્ચાચ છે તેની દેખરેખ રાખવાની મહત્વની જવાબદારી નિભાવવા માટે જુદી જુદી સમિતિઓની વિધાનસભા દ્વારા રચના કરવામાં આવતી હોય છે. એટલે સમિતિઓની કામગીરી કે તેની ભલામણો વિધાનસભાની કામગીરીનો જ એક ભાગ છે. ગુજરાત વિધાનસભાની પંચાયતી રાજ સમિતિએ તેના ત્રીજા અહેવાલમાં જે ભલામણ કરેલી છે તેની વહીવટી તંત્ર દ્વારા કરાતી ધોર ઉપેક્ષા અતિ ગંભીર બાબત હોઈ હળવાશથી લઈ શકાય નહિ અને આ બાબત સમિતિ અને સભાગૃહના અવમાન સમાન છે. વહીવટી તંત્ર સમિતિઓની અને આડકતરી રીતે વિધાનસભા ગૃહની ભલામણો/સૂચનો પ્રત્યે દુર્લેખ ન સેવી, વધુ વિલંબ ન કરતા બાકી ઓડિટ ફક્રાઓના નિકાલ કરવાની

કામગીરી એક ઝુંબેશ તરીકે હાથ ધરી સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબ, નિરીક્ષકશ્રીના પરામર્શમાં રહી ઝુંબેશ પુરી કરવા અને જે વર્ષના ઓડિટ ફકરાઓનો નિકાલ પણ નિશ્ચિત સમય મર્યદામાં કરી અને તેની સમિતિને જાણ કરવા અને અગાઉના વર્ષોના બાકી ઓડિટ ફકરાઓ માટે પંચાયત સિંચાઈ વિભાગના કાર્યપાલક ઈજનેરશ્રીઓએ માહિતીનું પત્રક દર ત્રિમાસિક ધોરણે સરકારશ્રીના નર્મદા, જળસંપત્તિ, પાણી પુરવઠા અને કલ્પસર વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગરને વિગતોથી વાકેફ કરવાનું રહેશે.

ઉક્ત સૂચનાઓનું ચુંટપણે પાલન કરવાનું રહેશે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

(ડી. પી. બારોટ)

ઉપસચિવ (પંચાયત)

નર્મદા, જ.સં., પા.પુ. અને કલ્પસર વિભાગ

પ્રતિ

જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓ

સર્વે જિલ્લા પંચાયત

(૨) ફૂષિ, ખેડૂત કલ્યાણ અને સહકાર વિભાગ

૧. અતિખર્ચ પગાર ભથ્થાંઓના સ્થાયી ખર્ચના કારણે થવા પામેલ છે. જે પછીના વર્ષની ગ્રાંટ ચુકવણા સમયે સરભર કરવામાં આવેલ છે.
૨. ઓડીટ વસૂલાત અંગે સમયાંતરે પત્ર છારા તેમજ મદદનીશ જિલ્લા રજિસ્ટ્રાર સ. મં. (પંચાયત) સાથે રીવ્યુ મિટિંગ યોજવામાં આવેલ છે અને વસૂલાત માટે તાકીદ કરવામાં આવેલ છે.

બાકી વસૂલાત પૈકી મુખ્યત્વે વ્યક્તિગત કારીગરોને આપેલ લોન બાબત અંગેની છે, જેમાં કારીગરો કેટલાક કિસ્સામાં અવસાન પામેલ છે તેમજ સ્થળાંતર કરી અન્યત્ર જગ્યાએ ચાલ્યા ગયેલ છે, તેવા કિસ્સાઓમાં લોનની રકમ માંડવાળ કરવા અંગે સંબંધિત મદદનીશ જિલ્લા રજિસ્ટ્રારશ્રીઓનું અતેની કચેરીના તા.૧૯/૨/૨૦૧૭ના પત્રથી દ્યાન દોરેલ છે.

જિલ્લા પંચાયત વડોદરા છારા વ્યક્તિગત કારીગરોને આપેલ લોન અંગેની વસૂલાત થઈ શકે તેમ ન હોઈ માંડવાળ અંગેની દરખાસ્ત કમિશનર કુટિર અને ગ્રામોધ્યોગ છારા મંજુર કરવામાં આવેલ છે તેમજ અન્ય મદદનીશ જિલ્લા રજિસ્ટ્રારશ્રીઓને પણ લોન વસૂલાત ન થઈ શકે તેવા કિસ્સાઓમાં માંડવાળ કરવા અંગે જરૂરી દરખાસ્ત કરવા અત્રેથી તા.૪/૨/૨૦૧૭ અને તા.૧૮/૮/૨૦૧૭ની મિટિંગમાં જણાવેલ છે.

૩. બાકી ઓડીટ ફકરાઓના નિકાલ માટે સમયાંતરે મદદનીશ જિલ્લા રજિસ્ટ્રારશ્રીને પત્ર છારા જાણ કરવામાં આવેલ છે. અતેની કચેરીએ તા.૧૮/૮/૨૦૧૭ના રોજ યોજાયેલ મિટિંગમાં પણ મદદનીશ રજિસ્ટ્રારશ્રીઓને બાકી ઓડીટ ફકરાના નિકાલ માટે તાત્કાલિક કાર્યવાહી કરવા જણાવેલ છે. છેદી પરિસ્થિતિએ ૧૧૯ ફકરા બાકી ઓડીટ ફકરા છે. જેના નિકાલ માટે કાર્યવાહી ચાલુ છે.

આ સિવાય તેરમી ગુજરાત વિદ્યાનસભાના ચોથા અહેવાલમાં કરવામાં આવેલ ભલામણો ઉપર યોગ્ય કાર્યવાહી કરવાની રહેશે.

પશુપાલન પ્રભાગ

૧. અતિ ખર્ચ પગારબથથાઓના સ્થાયી ખર્ચના કારણે થવા પામેલ છે. જે પછીના વર્ષની ગ્રાન્ટ ચુકવણા સમયે સરભર કરવામાં આવેલ છે.
૨. આ અંગે અત્રેથી યોજાતી વિડિયો કોન્ફરન્સ / મિટિંગમાં આ અંગે જરૂરી સૂચનાઓ આપવામાં આવે છે.
૩. આ અંગે અત્રેથી યોજાતી વિડિયો કોન્ફરન્સ / મિટિંગોમાં આ અંગે જરૂરી સૂચનાઓ આપવામાં આવે છે.

(૩) શિક્ષણ વિભાગ

૧. આ બાબતે રાજ્યની જિલ્લા પંચાયતોને અનુદાન ફાળવણી પી.એલ.એ. ટુ ડી.ડી.ઓ.ના એકાઉન્ટથી થાય છે. જેથી અતિખર્ચ બાબતે આ કચેરી દ્વારા પરિપત્ર ક્રમાંક: પ્રાશિનિ.ચ.૨/પીઆરસી/૨૦૧૭-૧૮/૨૧૫-૮૧, તા.૧૬/૦૨/૨૦૧૮થી રાજ્યના તમામ જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રીઓ તેમજ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓને તેઓના હિસાબી અધિકારીશ્રીઓને જરૂરી સૂચના આપવા વિગતવાર સૂચનાઓ પ્રસિદ્ધ કરી સમિતિની ભલામણ અનુસરી તેની અમલવારી કરવા તાકીદ કરેલ છે. (જુઓ પત્રક-૪) સમિતિએ ભલામણ કરેલ સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબોના નિરીક્ષકશ્રીના સન ૧૯૯૯-૨૦૦૦થી ૨૦૦૯-૨૦૦૭ના વર્ષના જિલ્લા/તાલુકા પંચાયતોના ઓડિટ અહેવાલ ઉપરનો અહેવાલમાં અગાઉ થયેલ અતિખર્ચ બાબતે જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રીઓ તેમજ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓને ક્રમાંક: પ્રાશિનિ.ચ.૨/પીઆરસી/૨૦૧૮/૨૧૫-૮૧, તા.૨૪/૦૪/૨૦૧૮થી ફરીથી સૂચનાઓ આપેલ છે. અગાઉ થયેલ અતિખર્ચ બાબતે જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રીઓને ઉદ્દેશીને તેમજ હિસાબી

અધિકારીશ્રી, જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓની કચેરી હસ્તક જિલ્લા પંચાયતોની લગતી સદરવાર હિસાબી તેમજ અનુદાન તેમજ અનુદાન ફાળવણી તેમજ નિયંત્રણાની કામગીરી હોઇ તેઓ તમામને અત્રેની કચેરીના ક્રમાંક:પ્રાશિનિ.ચ.૨/પીઆરસી/૨૦૧૮-૧૯/૧૯૪૪-૧૯૭૭, તા.૦૫/૧૨/૨૦૧૮થી ત્રીજા તબક્કે પણ સૂચનાઓ આપેલ છે. આમ અત્રેની કચેરી દવારા સમિતિની ભલામણ મુજબ સતત અમલવારી કરવામાં પત્રવ્યવહાર કરેલ છે.

૨. આ બાબતે રાજ્યની જિલ્લા પંચાયતોને અનુદાન ફાળવણી પી.એલ.એ. ટુ ડી.ડી.ઓ.ના એકાઉન્ટથી થાય છે. જેથી અગાઉના વર્ષોની ઓડિટ વસૂલાતો બાબતે આ કચેરી દ્વારા પરિપત્ર ક્રમાંક: પ્રાશિનિ.ચ.૨/પીઆરસી/૨૦૧૭-૧૮/૨૧૫-૮૧, તા.૧૯/૦૨/૨૦૧૮થી રાજ્યના તમામ જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રીઓ તેમજ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓને તેઓના હિસાબી અધિકારીશ્રીઓ હસ્તક જિલ્લા પંચાયતોની લગતી સદરવાર હિસાબી તેમજ અનુદાન તેમજ અનુદાન ફાળવણી તેમજ નિયંત્રણાની કામગીરી હોઇ તેઓને જરૂરી સૂચના આપવા વિગતવાર સૂચનાઓ પ્રસિદ્ધ કરી સમિતિની ભલામણ અનુસરી તેની અમલવારી કરવા તાકીદ કરેલ છે. સમિતિએ ભલામણ કરેલ સ્થાનિક બંડોળ હિસાબોના નિરીક્ષકશ્રીના સન ૧૯૮૮-૨૦૦૦થી ૨૦૦૯-૨૦૦૭ના વર્ષના જિલ્લા/તાલુકા પંચાયતોના ઓડિટ અહેવાલ ઉપરનો અહેવાલમાં અગાઉની બાકી વસૂલાતો બાબતે જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રીઓ તેમજ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓને ક્રમાંક: પ્રાશિનિ.ચ.૨/પીઆરસી/૨૦૧૮/૨૧૫-૮૧, તા.૨૪/૦૪/૨૦૧૮થી ફરીથી સૂચનાઓ આપેલ છે. અગાઉના વર્ષોની બાકી વસૂલાતો બાબતે જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રીઓને ઉદ્દેશીને તેમજ હિસાબી અધિકારીશ્રી જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓની કચેરી તમામને અત્રેની કચેરીના ક્રમાંક:- પ્રાશિનિ.ચ.૨/પીઆરસી/૨૦૧૮-૧૯/૧૯૪૪-૧૯૭૭, તા.૦૫/૧૨/૨૦૧૮થી ત્રીજા તબક્કે પણ સૂચનાઓ આપેલ

છે. આમ અત્રેની કચેરી દવારા સમિતિની ભલામણ મુજબ સતત અમલવારી કરવામાં પત્રવ્યવહાર કરેલ છે.

નિરીક્ષકશ્રી, સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબની કચેરી, ગુ.રા., ગાંધીનગરના ક્રમાંક: એલ/એચ.ક્ર્યુ./જિ.તા.પ./એલ.આર/૧૨૫૩-૧૩૧૮, તા.૬-૮-૨૦૧૮થી જિલ્લા સહાયક નિરીક્ષકશ્રી સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબની કચેરી, તમામને ૧૮૫૩-૧૮૫૪થી સને ૨૦૧૩-૧૪ના ઓડિટ અહેવાલના બાકી ફકરાઓના નિકાલ તેમજ પાછલા વર્ષોની ઓડિટ વસૂલાત બાબતે તમામ જિલ્લા પંચાયતોએ તેમના જિલ્લાના જિલ્લા સહાયક નિરીક્ષકશ્રી, સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબની કચેરીઓને નિયત નમુનામાં માંગેલ વિગતો મોકલી આપવા અત્રેની કચેરીના જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રીઓને ઉદ્દેશીને તેમજ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓની કચેરી તમામને અત્રેની કચેરીના ક્રમાંક: પ્રાશિનિ.ર/પીઆરસી/૨૦૧૮/૧૫૮૦-૧૫૨૫, તા.૩૦/૦૮/૨૦૧૮થી જાણ કરેલ છે.

૩. અગાઉના વર્ષોના બાકી ફકરાઓના નિકાલ બાબતે આ કચેરી દ્વારા પરિપત્ર ક્રમાંક: પ્રાશિનિ.ચ.ર/પીઆરસી/૨૦૧૭-૧૮/૨૧૫-૮૧, તા.૧૫/૦૨/૨૦૧૮થી રાજ્યના તમામ જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રીઓ તેમજ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓને તેઓના હિસાબી અધિકારીશ્રીઓને જરૂરી સૂચના આપવા વિગતવાર સૂચનાઓ પ્રસિદ્ધ કરી સમિતિની ભલામણ અનુસરી તેની અમલવારી કરવા તાકીદ કરેલ છે. સમિતિએ ભલામણ કરેલ સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબોના નિરીક્ષકશ્રીના સન ૧૮૮૮-૨૦૦૦થી ૨૦૦૯-૨૦૦૭ના વર્ષના જિલ્લા/તાલુકા પંચાયતોના ઓડિટ અહેવાલ ઉપરનો અહેવાલમાં અગાઉના વર્ષોના બાકી ફકરાઓના નિકાલ બાબતે જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રીઓ તેમજ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓને ક્રમાંક: પ્રાશિનિ.ચ.ર/પીઆરસી/૨૧૫-૮૧, તા.૨૪/૦૪/૨૦૧૮થી ફરીથી સૂચનાઓ આપેલ છે. અગાઉના વર્ષોના બાકી ફકરાઓ બાબતે જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રીઓને ઉદ્દેશીને તેમજ હિસાબી અધિકારીશ્રી

જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓની કચેરી હસ્તક જિલ્લા પંચાયતોને લગતી સદરવાર હિસાબી તેમજ અનુદાન ફાળવણી તેમજ નિયંત્રણાની કામગીરી હોઈ તેઓ તમામને અત્રેની કચેરીના ક્રમાંક: પ્રાશિનિ.ચ.૨/પીઆરસી/૨૦૧૮-૧૯/૧૮૪૪-૧૮૭૭, તા.૦૫/૧૨/૨૦૧૮થી ત્રીજા તબક્કે પણ સૂચનાઓ આપેલ છે. આમ અત્રેની કચેરી દવારા સમિતિની ભલામાણ મુજબ સતત અમલવારી કરવામાં પત્રવ્યવહાર કરેલ છે.

નિરીક્ષકશ્રી, સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબની કચેરી, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગરના ક્રમાંક: એલ/એચ.ક્ર્યુ./જિ.તા.પ./એલ.આર/૧૨૫૩-૧૩૧૯, તા.૮-૮-૨૦૧૮થી જિલ્લા સહાયક નિરીક્ષકશ્રી, સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબની કચેરી, તમામને ૧૮૫૩-૧૮૫૪થી સને ૨૦૧૩-૧૪ના ઓડિટ અહેવાલના બાકી ફકરાઓના નિકાલ તેમજ પાછલા વર્ષોની ઓડિટ વસૂલાત બાબતે તમામ જિલ્લા પંચાયતોએ તેમના જિલ્લાના જિલ્લા સહાયક નિરીક્ષકશ્રી, સ્થાનિકભંડોળ હિસાબની કચેરીઓને નિયત નમુનામાં માંગેલ વિગતો મોકલી આપવા અત્રેની કચેરીના જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રીઓને ઉદ્દેશીને તેમજ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓની કચેરી તમામને અત્રેની કચેરીના ક્રમાંક: પ્રાશિનિ.ચ.૨/પીઆરસી/૨૦૧૮/૧૫૮૦-૧૯૨૫, તા.૩૦/૦૮/૨૦૧૮થી જાણ કરેલ છે. (જુઓ પત્રક-૫ અને પત્રક-૬)

પત્રક-૪

ઇમેલ/પત્ર

પંચાયતી રાજ સમિતિ ધારુંજ અગત્યનું/
સંદર્ભ સમય મર્યાદા
તાત્કાલિક

ક્રમાંક: પ્રાણિનિ.ચ.૨/પીઆરસી/
૨૦૧૭-૧૮/૨૧૫-૮૧

પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયામકની કચેરી,
ઝ્લોક નં.૧૨/૧, ડૉ. શુવરાજ
મહેતા ભવન,
ગાંધીનગર, તા.૧૬/૦૨/૨૦૧૮

વંચાએ લીધા:-

(૧) શિક્ષણ વિભાગના પંચાયતી રાજ સમિતિ સંદર્ભ/ધારું જ અગત્યનું/
તાત્કાલિક/સમયમર્યાદા પત્ર ક્રમાંક: પીઆરસી/૨૧/૨૦૧૭/૭૬૬/૧.૧,
તા.૦૮/૧૧/૨૦૧૭

(૨) શિક્ષણ વિભાગના પંચાયતી રાજ સમિતિ સંદર્ભ/ધારું જ
અગત્યનું/તાત્કાલિક/ સમયમર્યાદા પત્ર ક્રમાંક: પીઆરસી/૨૧/
૨૦૧૭/૭૬૬/૧.૧, તા.૧૭/૧૧/૨૦૧૭

(૩) તેરમી ગુજરાત વિદ્યાનસભા પંચાયતી રાજ સમિતિનો ચોથા અહેવાલ
(સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબના નિરીક્ષકશ્રીના સને ૧૯૯૯-૨૦૦૦થી
૨૦૦૬-૨૦૦૭ના વર્ષના જિલ્લા અને તાલુકા પંચાયતોના ઓડિટ
અહેવાલ ઉપરનો અહેવાલ)

વિષય: તેરમી ગુજરાત વિદ્યાનસભા પંચાયતી રાજ સમિતિનો ચોથા અહેવાલ (સ્થાનિક બંડોળ હિસાબના નિરીક્ષકશ્રીના સને ૧૯૯૯-૨૦૦૦થી ૨૦૦૬-૨૦૦૭ના વર્ષના જિલ્લા/તાલુકા પંચાયતોના ઓડીટ અહેવાલ)માં દર્શાવેલ શિક્ષણ વિભાગને રૂપર્થતા મુદ્દાઓ અંગે સમિતિએ કરેલ ભલામણ મુજબ કાર્યવાહી/અમલવારી બાબત ઓડીટ અહેવાલના પ્રકરણ-૧ના ફકરા ક્રમાંક; - ૧.૨.૨, ૧.૬ અને ૧.૭.૨

પરિપત્ર:-

આમુખ-૧ અને આમુખ-૨ પરના શિ.વિ.ના પંચાયતી રાજ સમિતિ સંદર્ભના તા.૦૮/૧૧/૨૦૧૭ અને તા.૧૭/૧૧/૨૦૧૭ના બન્ને પત્રો અને તે પત્ર સાથે સામેલ તેરમી ગુજરાત વિદ્યાનસભા પંચાયતી રાજ સમિતિનો ચોથા અહેવાલ (સ્થાનિક બંડોળ હિસાબના નિરીક્ષકશ્રીના સને ૧૯૯૯-૨૦૦૦થી ૨૦૦૬-૨૦૦૭ના વર્ષના જિલ્લા અને તાલુકા પંચાયતોના ઓડીટ અહેવાલ ઉપરનો અહેવાલ) આ પરિપત્રની સાથે સમિતિએ કરેલ ભલામણ મુજબ કાર્યવાહી/અમલવારી અર્થે મોકલી આપવામાં આવે છે.

(૧) પંચાયતી રાજ સમિતિ તેરમી ગુજરાત વિદ્યાનસભા પંચાયતી રાજ સમિતિના ચોથા અહેવાલ ઓડીટ અવલોકનો પ્રત્યે દુર્લક્ષ બાબતના ફકરા-૫ અગાઉ થયેલ અતિ ખર્ચ ઓડીટ અહેવાલોના પ્રકરણ-૧ ના ફકરા ક્રમાંક:- ૧.૨.૨, ફકરા ૧.૬ (ઓડીટ વસ્તુલાત અંગે) અને ફકરા ૧.૭.૨ (ઓડીટ ફકરાઓના નિકાલ) અંગે લીધેલ પગલાં બાબતે સરકારશ્રીને કરેલ કાર્યવાહીની અત્રેની કચેરી દ્વારા જાણ કરવાની થાય છે.

(સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબના નિરીક્ષકશ્રીના સને ૧૯૯૯-૨૦૦૦થી ૨૦૦૯-૨૦૧૦ના વર્ષના જિલ્લા/તાલુકા પંચાયતોના ઓડીટ અહેવાલ) પ્રકરણ-૧ના ફકરા કમાંક: ૧.૨.૨, અગાઉ થયેલ અતિ ખર્ચ ફકરા ૧.૭ (ઓડીટ વસૂલાત અંગે) અને ફકરા ૧.૭.૨ (ઓડીટ ફકરાઓના નિકાલ) અંગે લીધેલ પગલાં બાબતે જિલ્લા પંચાયતો હસ્તકની શિક્ષણ શાખાને જુદા જુદા સદરો મુજબ નાણાકીય વર્ષ ૧૯૯૯-૨૦૦૦થી ૨૦૦૯-૨૦૧૦ દરમ્યાન અનુદાન ફાળવણી કરેલ છે તે અનુદાન સામે જે તે નાણાકીય વર્ષમાં જે તે સદર સામે ફાળવેલ અનુદાન સામે બજેટ જોગવાઈ કરતાં વધુ ખર્ચ થયેલ છે તે અતિ ખર્ચ સામે ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલયના પંચાયતી રાજ સમિતિ તેરમી ગુજરાત વિધાનસભા પંચાયતી રાજ સમિતિનો ચોથા અહેવાલ (સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબના નિરીક્ષકશ્રીના સને ૧૯૯૯-૨૦૦૦થી ૨૦૦૯-૨૦૧૦ના વર્ષના જિલ્લા/તાલુકા પંચાયતોના ઓડીટ અહેવાલ)માં દર્શાવેલ શિક્ષણ વિભાગને સ્પર્શતા અગાઉ થયેલ અતિખર્ચ અંગે સમિતિએ કરેલ ભલામણ મુજબ અતિખર્ચ થયેલ છે તે બાબતે પંચાયતી રાજ સમિતિએ કરેલ ભલામણોનો સ્વીકાર સરકારશ્રીએ કરેલ હોઈ આ બાબતે હવે નીચે મુજબ અતિ ખર્ચ નિવારવા કાર્યવાહી કરવા આથી કાયમી સ્વરૂપે સૂચના આપવામાં આવે છે. આ સૂચના મુજબ કરેલ કાર્યવાહી/અમલવારી તેમજ લીધેલ પગલાંનો અહેવાલ દિન-૨ માં રજુ કરશો.

(અ) અતિખર્ચ નિવારવા લેવાના થતાં પગલાં ;-

(૧) શિક્ષણ શાખાના જે જે મુખ્ય સદરોમાં ગ્રાન્ટ ન હોય તો ખર્ચ ન કરવા જિલ્લા પંચાયતોને વિકાસ કમિશનરીની કચેરી, ગાંધીનગર અગાઉ આપને પરિપત્ર કરેલ છે તે પરિપત્રનું વાસ્તવિક અમલીકરણ કરવા આથી સૂચના આપવામાં આવે છે.

(૨) હવેથી અતિ ખર્ચ ન થાય તે માટે તકેદારી રાખવા કોઈ ચોક્કસ વ્યવસ્થા જિલ્લા કક્ષાએ ઉલ્લિ કરવી અને આ વ્યવસ્થા મુજબ કાર્યવાહી

થાય છે કે કેમ? આ વ્યવસ્થાના સતત મોનીટરીંગથી અતિખર્યમાં વધારો ન થાય તે માટે વ્યવસ્થાતંત્ર સંગીન બનાવવાની કાર્યપ્રથા વિકસે તે માટે નિરંતર પ્રયાસો કરી અતિ ખર્ચ ટાળવા જોવું.

(૩) હવે પછી જો અતિ ખર્ચ થાય તો તેના માટે સંબંધિત અધિકારીની જવાબદારી ઠરાવવા સમિતિએ કરેલ ભલામણ મુજબ અતિ ખર્ચ માટે જવાબદાર અધિકારી સામે વિના વિલંબે પગલાં લઈ સમિતિને તાત્કાલિક કરેલ કાર્યવાહીના હુકમો સાથે જાણ કરવી.

સમિતિએ કરેલ ભલામણના ફકરા ક્રમાંક: ૧.૨.૨ અગાઉ થયેલ અતિ ખર્ચના આંકડા સામેલ ઓડિટ અહેવાલમાં અમલવારી માટે રજુ કરેલ છે. જે આંકડાઓ ચકાસી શિક્ષણ શાખા સંબંધિત અતિ ખર્ચના આંકડા અલગ તારવી તે આંકડા મુજબ સમિતિની ભલામણ મુજબ આપશ્યક જરૂરી પગલાં લેવા.

સમિતિએ કરેલ ભલામણના ફકરા ક્રમાંક: ૧.૬ ઓડિટ વસૂલાતના આંકડા નીચે મુજબ છે.

(બ) બાકી ઓડિટ વસૂલાત ઝડપથી કરવા બાબતે લેવાના થતાં પગલાં:-

(બ.૧) સદર ઓડિટ વસૂલાતમાં શિક્ષણ વિભાગ, હેઠળ જુદા જુદા સદરો મુજબ નાણાકીય વર્ષ ૧૯૯૯-૨૦૦૦થી ૨૦૦૫-૨૦૦૭ દરમ્યાન જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રીઓની કચેરીઓને જુદા જુદા બજેટ સદરો હેઠળ અનુદાન ફાળવણી કરેલ છે. તે અનુદાન સામે જે તે નાણાકીય વર્ષમાં જે તે સદર સામે ઓડિટ વસૂલાત સુચયેલ છે તે ઓડિટ વસૂલાત બાબતે ૨૪૪૨૨ નિભાવી તે ૨૪૪૨૨ મુજબ બાકી વસૂલાતો ઝડપથી પૂરી કરવા, મોનીટરીંગ સેલના નિયંત્રણ હેઠળ આવી વસૂલાતો કરવા તેમજ વસૂલાતોનું રેકર્ડ/૨૪૪૨૨ અધતન રાખવા અને આ અંગે કરેલ કાર્યવાહી/લીધેલ પગલાંની અતે જાણ કરવા આથી સૂચના આપવામાં આવે છે.

(બ.૨) સમિતિએ કરેલ ભલામણના ફકરા કમાંક: ૧.૯ ઓડિટ વસૂલાતના આંકડા સામેલ ઓડિટ અહેવાતમાં અમલવારી માટે રજુ કરેલ છે. જે આંકડાઓ ચકાસી શિક્ષણ શાખા સંબંધિત ઓડિટ વસૂલાતના આંકડા અલગ તારવી તે આંકડા મુજબ સમિતિની ભલામણ મુજબ આવશ્યક જરૂરી પગલાં લેવા.

(ક) ઓડિટ ફકરાઓના નિકાલ બાબતે લેવાના થતાં પગલાઃ-

(ક.૧) સદર બાકી ઓડિટ ફકરાઓ પૈકી શિક્ષણ વિભાગ હસ્તકના બાકી ઓડિટ ફકરાઓના નિકાલ બાબતમાં સમિતિએ કરેલ ભલામણ મુજબ જે ઓડિટ ફકરાઓનો નિકાલ થયેલ નથી તે ઓડિટ ફકરાઓના નિકાલ કરવા હવે વધુ વિલંબ નિવારી બાકી ઓડિટ ફકરાઓના નિકાલ કરવાની કામગીરી એક ઝુંબેશ તરીકે હાથ ધરી સ્થાનિક ભંડોળ અને હિસાબ, નિરીક્ષકશ્રીના પરામર્શમાં રહી ઝડપથી પૂરી કરવા અને જે તે વર્ષના ઓડિટ ફકરાઓના નિકાલ કરવા પણ ચોક્કસ સમયમર્યાદામાં કાર્યવાહી પૂર્ણ કરવા અને તેની જાણ સમિતિને કરવા પંચાયતી રાજ સમિતિ દ્વારા ભલામણ થયેલ છે અને આ ભલામણનો સ્વીકાર સરકારશ્રીએ કરેલ હોઈ ઓડિટ ફકરાઓનો તાત્કાલિક નિકાલ કરવા આથી સૂચના આપવામાં આવે છે.

(ક.૨) સમિતિએ કરેલ ભલામણના ફકરા કમાંક: ૧.૭.૨ ઓડિટ ફકરાઓના નિકાલના આંકડા સામેલ ઓડિટ અહેવાતમાં અમલવારી માટે રજુ કરેલ છે. જે આંકડાઓ ચકાસી શિક્ષણ શાખા સંબંધિત ઓડિટ ફકરાઓના નિકાલના આંકડા અલગ તારવી તે આંકડા મુજબ સમિતિની ભલામણ મુજબ આવશ્યક જરૂરી પગલાં લેવા.

૨) સદર ભલામણોના અમલ બાબતની માહિતી ગુજરાત વિદ્યાનસભા પંચાયતી રાજ સમિતિને શિક્ષણ વિભાગે રજુ કરવાની થતી હોઈ આ બાબતે “ટોચ અગ્રતા” આપી આ અંગેની માહિતી સત્તવરે મોકલી આપવા ભારપૂર્વક અનુરોધ કરવામાં આવે છે.

૩) સદર માંગયા મુજબની માહિતી મોકલી આપવામાં વિલંબ કે ઢીલાશ રાખવામાં આવે તો તે અંગે ઊભી થનાર પરિસ્થિતિની જવાબદારી સંબંધિત માહિતી ન મોકલી આપનાર જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રીની રહેશે. જેની નોંધ લેવા બાબતે તાકીદ કરવામાં આવે છે.

નિયામક
પ્રાથમિક શિક્ષણ
ગુ.રા. ગાંધીનગર

પ્રતિ,

- (૧) જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી, જિલ્લા શિક્ષણ સમિતિ તમામ
- (૨) જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓ તમામ આપના જિલ્લાના હિસાબી અધિકારીશ્રીઓને સૂચના આપવા સારું
- (૩) આ કચેરીની હિસાબી શાખા
- (૪) આ કચેરીની અનુદાન ફાળવણી કરતી તમામ આયોજન-બિન આયોજન શાખાઓના શાખા વડાશ્રીઓ
- (૫) વિકાસ કમિશ્નરશ્રી, વિકાસ કમિશ્નરશ્રીની કચેરી, બ્લોક નં-૧૧,
ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન, ગાંધીનગર

પત્રક-૫

નિરીક્ષક, સ્થાનિક બંડોળ હિસાબની કચેરી

૨૩૨૪૩૮૦૮ (નિરીક્ષક)	વીમા અને લેખા ભવન,
૨૩૨૪૪૯૭૦ (સંયુક્ત નિરીક્ષક)	ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન સંકુલ,
૨૩૨૪૪૭૪૪૮ (નાયબ નિરીક્ષક)	બ્લોક નં-૧૭, બીજો માળ,
૨૩૨૪૪૯૯૨૦ (નિરીક્ષકશ્રીના અંગત મદદનીશ)	સેક્ટર-૧૦/બી, એમ.એલ.એ. કવાઈર સામે,
૨૩૨૪૪૭૭૫૪ (ફિક્સ)	ગાંધીનગર-૩૮૨૦૧૦.

e-mail:exam-dat@gujarat.gov.in

નં.એલ./એચ.ક્ર્યુ./જિ.તા.પં/એલ.આર./૧૨૪૩ થી ૧૩૧૮, તા.૦૮/૦૮/૨૦૧૮

પ્રતિ

જિલ્લા સહાયક નિરીક્ષકશ્રી,
સ્થાનિક બંડોળ હિસાબની કચેરી,
.....(તમામ)

વિષય: ઓડીટ અહેવાલના બાકી ફકરાઓના નિકાલ બાબત તથા
પાછળા વર્ષની ઓડીટ વસૂલાત બાબત.

સંદર્ભ : (૧) અત્રેની કચેરીના તા.૪/૮/૨૦૧૮ના પત્ર નં.એલ./
એચ.ક્ર્યુ./૧૧૪૫ થી ૧૧૭૮

(૨) સને ૨૦૦૮-૦૯ સામાજિક જ્યાય અધિકારિતા વિભાગની
તા.૦૭/૦૮/૨૦૧૮ની પી.આર.સી. બેઠક

ઉપરોક્ત વિષય પરત્વે આજાનુસાર જણાવવાનું કે, જિલ્લા/તાલુકા પંચાયતના મહેસુલ વિભાગના અગાઉના વર્ષના ઓડીટ રિપોર્ટના બાકી ફકરાઓનો નિકાલ થાય તે માટે તા.૧૧/૦૮/૨૦૧૮ સુધીમાં જવાબ તૈયાર કરવા તથા સંબંધિત જિલ્લા/તાલુકા પંચાયત દવારા તા.૧૬/૦૮/૨૦૧૮થી તા.૩૧/૦૮/૨૦૧૮ દરમ્યાન ઓડીટ ફકરાના નિકાલ માટે કેમ્પ યોજુ સંસ્થા દવારા રજુ કરેલ જવાબ ફકરાને અનુરૂપ/નિયમ અનુસાર હોય તેમજ વસૂલાત કરેલ હોય તો વસૂલાતની રેકર્ડ આધારીત ખાત્રી કરી ફકરાનો નિકાલ કરવા સંદર્ભમાં દર્શાવેલ પત્રથી જણાવવામાં આવેલ છે.

સંદર્ભ (૨) અન્વયે સને ૨૦૦૮-૦૯ના સામાજિક જ્યાય અને અધિકારિતા વિભાગની થયેલ ચર્ચા મુજબ કરક્રમ-સમાજ કલ્યાણની સને ૨૦૦૮-૦૯ના લોન પેશગીમાંથી દિરાણ, ચુકવણી અને બચત/અતિ ખર્ચની ઓડીટ અહેવાતમાં દર્શાવેલ રકમ તથા સમાજ કલ્યાણ વિભાગ દ્વારા જવાબમાં દર્શાવેલ રકમમાં તફાવત જણાય છે. જિલ્લા પંચાયત દ્વારા સને ૨૦૦૮-૦૯ના વિધાનસભા અહેવાલના ફકરા નં.૧.૩ના (પરિશિષ્ટ ૨.૧ થી ૨.૩) મુજબ લોન પેશગીમાંથી દિરાણ, ચુકવણી અને બચત/અતિ ખર્ચની રકમમાં આવતા તફાવત માટે જિલ્લા પંચાયત દ્વારા તફાવતના મેળવણા પત્રકો તૈયાર કરી રજુ કરવામાં આવે તો નિયમાનુસાર ચકાસણી કરી આપવાની રહેશે.

પેરા નિકાલ કેમ્પ દરમ્યાન જિલ્લા પંચાયત દ્વારા મહેસુલ વિભાગ સ્થિતાની અન્ય વિભાગના પણ સને: ૧૯૯૩-૧૪થી સને: ૨૦૧૩-૧૪ના વિધાનસભા અહેવાલના ફકરા રકમાંક-૧.૩ (સંબંધિત વર્ષના અહેવાલના પરિશિષ્ટ-૨)માં દર્શાવેલ, સદરવાર, વિભાગવાર, જિલ્લાવાર બાકી

વસૂલાતના આ સાથે સામેલ નમુના મુજબનું અગાઉના વર્ષના રિપોર્ટમાં સુચવેલ વસૂલાતનું વર્ષવાર બાકી પત્રક તૈયાર કરી રજુ કરે તો તેની પણ સંબંધિત વર્ષના ઓડીટ રિપોર્ટના ફકરામાં સુચવેલ વસૂલાતની રકમ સાથે નિયમાનુસાર ચકાસણી કરવાની રહેશે.

નાયબ નિરીક્ષક
સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબ
ગાંધીનગર

નકલ સચિવનાનાના:-

૧. વિકાસ કમિશનરીશ્રી, ગુજરાત રાજ્ય, બ્લોક-૧૬, નવા સચિવાલય,
ગાંધીનગર તરફ જાણ સારુ.
૨. જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી, જિલ્લા પંચાયત, તરફ જાણ તેમજ જરૂરી
કાર્યવાહી સારુ.

પત્રક-૬

ઈ-મેઇલ/પત્રથી

પંચાયતી રાજ સમિતિ બેઠક

સંદર્ભ

ધર્મનું અગત્યનું/તાત્કાલિક

સમયમર્યાદા

પત્ર ક્રમાંક/પ્રાણિનિઃચ.૨/પીઆરસી/૨૦૧૮/

૧૫૮૦-૧૬૨૪

પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયામકની કચેરી,

બ્લોક નં.૧૨/૧, ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન,

ગાંધીનગર, તા.૩૦/૦૮/૨૦૧૮

પ્રતિ,

જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિકારીશ્રી,

જિલ્લા શિક્ષણ સમિતિ, તમામ

વિષય:- પાછલા વર્ષોની ઓડિટ વસૂલાત બાબત

સંદર્ભ:- નિરીક્ષકશ્રી, સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબની કચેરી, ગુજરાત
રાજ્ય, ગાંધીનગરના પત્ર નં:-એલ/એચ.ક્ર્યુ./જિ.તા.પં/એલ.આર/૧૨૫૩થી ૧૩૧૮, તા.૦૮/૦૮/૨૦૧૮

ઉપરોક્ત વિષય બાબતે જણાવવાનું કે, નિરીક્ષકશ્રી, સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબની કચેરી, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગરના પત્ર નં: એલ/એચ.ક્ર્યુ./જિ.તા.પં/એલ.આર/૧૨૫૩થી ૧૩૧૮ તા.૮/૮/૨૦૧૮ના પત્રની નકલ સામેલ છે જે પત્રમાં તેમના તાબા હેઠળના જિલ્લા સહાયક નિરીક્ષકશ્રી, સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબની કચેરી, તમામ તેમજ સદર પત્ર જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી, જિલ્લા પંચાયત તરફ જાણ તેમજ જરૂરી કાર્યવાહી અર્થે મોકલી આપેલ છે. જે પત્ર દ્યાને લેશો.

૧) સદર પત્રમાં ઓડિટ અહેવાલના સામાન્ય ફક્રા ૧.૩ ઓડિટ વસૂલાત અંગેનો ફક્રો છે અને તેના પેટા ફક્રામાં ૧.૩.૧ જે તે નાણાકીય વર્ષ

દા.ત. ૨૦૦૮-૨૦૧૦, ૨૦૧૦-૨૦૧૧, ૨૦૧૧-૨૦૧૨, ૨૦૧૨-૨૦૧૩ અને ૨૦૧૩-૨૦૧૪ના લોકલ ફંડે ઓડિટના કોઈ એક નાણાકીય વર્ષ દરમ્યાન સંબંધિત વિભાગના મુખ્ય સદર શિક્ષણ સદર- ૨૨૦૨ ની ઓડિટ વસૂલાતની લોકલ ફંડના તા.૮-૮-૨૦૧૮ના પત્રમાં સુચવ્યા મુજબ જે તે જિલ્લા/તાલુકા પંચાયતો દવારા બચત/અતિ ખર્ચના લોકલ ફંડની પુસ્તિકામાં દર્શાવ્યા મુજબના આંકડા અને સંબંધિત જિલ્લા તાલુકા પંચાયતોના વાસ્તવિક આંકડા બન્નેમાં થયેલ તફાવતના મેળવણાપત્રક નિયમાનુસાર રજુ કરવામાં આવશે તો દરેક લોકલ ફંડોની કચેરીઓ નિયમાનુસાર ચકાસણી કરી આપવા નિરીક્ષકશ્રી, સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબની કચેરી, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર દવારા તેમના તાબા હેઠળના જિલ્લા સહાયક નિરીક્ષકશ્રી, સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબની કચેરી, તમામ તેમજ સદર પત્ર જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી, જિલ્લા પંચાયત તરફ જાણ તેમજ જરૂરી કાર્યવાહી અર્થે મોકલી આપેલ છે જેથી આ બાબતે કાર્યવાહી પૂર્ણ કરી લેશો.

૨) એ જ રીતે પેટા ફકરામાં ૧.૩.૧ પાછલા વર્ષોની ઓડિટ વસૂલાત સને ૧૯૯૩-૧૯૯૪થી ૨૦૧૩-૨૦૧૪ના મુખ્ય સદર શિક્ષણ સદર- ૨૨૦૨ની ઓડિટ વસૂલાતની લોકલ ફંડના તા.૮-૮-૨૦૧૮ના પત્રમાં સુચવ્યા મુજબ જે તે જિલ્લા/તાલુકા પંચાયતો દવારા લોકલ ફંડની પુસ્તિકામાં દર્શાવ્યા મુજબના પાછલા વર્ષોની ઓડિટ વસૂલાત બાબતે તા.૮-૮-૨૦૧૮ના પત્રમાં સુચવ્યા મુજબ નિયમાનુસાર રજુ કરવામાં આવશે તો દરેક લોકલ ફંડોની કચેરીઓ નિયમાનુસાર ચકાસણી કરી આપવા નિરીક્ષકશ્રી, સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબની કચેરી, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર દ્વારા તેમના તાબા હેઠળના જિલ્લા સહાયક નિરીક્ષકશ્રી, સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબની કચેરી, તમામ તેમજ સદર પત્ર જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી, જિલ્લા પંચાયત તરફ જાણ તેમજ જરૂરી કાર્યવાહી અર્થે મોકલી આપેલ છે.

૩) આમ નિરીક્ષકશ્રી સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબની કચેરી, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગરના તા.૮/૮/૨૦૧૮ના પત્રની નકલ આધારે કાર્યવાહી પૂર્ણ કરી પૂર્ણ ઓડિટ અહેવાલના સામાન્ય ફકરા ૧.૩માં સુચવેલ જે તે વર્ષની ઓડિટ વસૂલાત અને વર્ષ ૧૯૯૩-૧૯૯૪ થી ૨૦૧૩-૨૦૧૪ના મુખ્ય સદર શિક્ષણ સદર - ૨૨૦૨ બાબતે તમામ જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારી, જિલ્લા શિક્ષણ સમિતિઓએ જિલ્લાની જિલ્લા સહાયક નિરીક્ષકશ્રી, સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબની કચેરી સાથે સંકલન/પરામર્શ કરી સામાન્ય ફકરા ૧.૩ ઓડિટ વસૂલાત બાબતે વસૂલાત પ્રગતિ અહેવાલ રજુ કરવા આથી જણાવવામાં આવે છે.

નોંધ ઉપર નિયામકશ્રી, પ્રાથમિક શિક્ષણના આદેશ અનુસાર

નાયબ શિક્ષણ નિયામક
પ્રાથમિક શિક્ષણ, ગાંધીનગર

નકલ સવિનય રવાના:-

પ્રતિ,

- સંયુક્ત સચિવશ્રી, શિક્ષણ વિભાગ, વ.૧ શાખા, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી, જિલ્લા પંચાયત તમામ

(૪) આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગ

૧. અતિ ખર્ચની રકમ પંચાયતના સ્વભંડોળમાંથી મેળવવા બાબતે જિલ્લા પંચાયતના નિયંત્રણ અધિકારી તરીકે પંચાયત, ગ્રામ ગૃહ નિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ તથા વિકાસ કમિશનરીશ્રી દ્વારા કાર્યવાહી કરવાની રહે છે.

ગુજરાત સરકારશ્રીના પંચાયત, ગ્રામ ગૃહ નિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ, ગાંધીનગરના તા.૧૮/૪/૯૩ના ઠરાવની જોગવાઈ મુજબ કરવામાં આવેલ અતિ ખર્ચની રકમ ત્યાર પછીના વર્ષમાં આ જ હેતુ માટે મળેલ ગ્રાન્ટ સામે તેને સૌ પ્રથમ સરભર કરવા જણાવવામાં આવે છે. જેના કારણે સને ૨૦૦૬/૦૭થી ૨૦૧૩/૧૪ના વર્ષના જિલ્લા અને તાલુકા પંચાયતો પરના ઓડીટ અહેવાલમાં જાહેર આરોગ્ય સદર હેઠળ એક પણ જિલ્લામાં અતિ ખર્ચ થયેલ નથી. આ સમયગાળા દરમિયાન પરિવાર કલ્યાણ સદર હેઠળ જિલ્લા પંચાયત મહેસાણા દ્વારા અતિ ખર્ચ કરવામાં આવેલ છે. જિલ્લા પંચાયત મહેસાણાને પત્ર દ્વારા અતિ ખર્ચ કરવા બદલ જવાબદાર અધિકારી/કર્મચારીની જવાબદારી નક્કી કરવા અને તેમના ઉપર પગલાં લેવા પત્રવ્યવહાર દ્વારા જણાવવામાં આવેલ છે.

અત્રેની કચેરીના તા.૩૦/૯/૨૦૧૮ના પત્રથી જિલ્લા પંચાયતોને મળેલ ગ્રાન્ટની મર્યાદામાં જ ખર્ચ કરવા અને મળેલ ગ્રાન્ટ કરતાં વધુ ખર્ચ કરવામાં આવશે તો આ બાબતે સંબંધિતની જવાબદારી નક્કી કરવામાં આવશે તેમ જિલ્લા પંચાયતોને જણાવવામાં આવેલ છે.

૨. ઓડીટ અહેવાલમાં સુચય્વા મુજબની વસૂલાત સત્વરે થાય તે માટે સમયાંતરે પત્રો/અ.સ.પત્રો પાઠવવામાં આવે છે અને રૂબરૂ મિટીંગો યોજુ વસૂલાત મેળવવા માટે મુખ્ય જિલ્લા આરોગ્ય અધિકારીશ્રી, જિલ્લા પંચાયત તમામને જણાવવામાં આવે છે.

કમિશનરીશ્રી(આરોગ્ય)ના તા.૨૫/૯/૨૦૧૭ના પત્રથી તમામ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓને ઓડીટ દ્વારા સુચવેલ વસૂલાતો સત્વરે

કરી લેવા સૂચનાઓ આપવામાં આવેલ છે. છેદ્ધે તા.૨૦/૭/૨૦૧૮ના પત્રથી પણ તમામ જિલ્લા પંચાયતોને વસ્તુલાતની કાર્યવાહી પૂર્ણ કરી અધતન વિગતો રજુ કરવા સૂચના આપેલ છે.

૩. ઓડીટ ફકરાઓના સત્ત્વપરે નિકાલ થાય તે માટે સમયાંતરે પત્રો/અ.સ. પત્રો પાઠવવામાં આવે છે અને ડિબર્ડ મિટિંગો ચોજુ જણાવવામાં આવે છે.

જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી અને સંબંધિત મુખ્ય જિલ્લા આરોગ્ય અધિકારીશ્રીને નિયમિત રીતે ફકરાઓના નિકાલ કરવા સૂચના આપવામાં આવી છે અને સંબંધિત જિલ્લા આરોગ્ય અધિકારીને આંતરિક અન્વેષણ અધિકારીના સંપર્કમાં રહી જિલ્લા સહાયક નિરીક્ષકશ્રી પાસેથી પારાના આખરી નિકાલ કરવાની સૂચના આપવામાં આવે છે અને તેની સમીક્ષા કરવામાં આવે છે. સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબ છારા તેમની જિલ્લા પંચાયતને ફકરા નિકાલ ઝુંબેશ માટે સમય ફાળવતા એ દિવસે ફકરા નિકાલ કેમ્પનું આયોજન કરવામાં આવે છે આવું કામકાજ વર્ષ દરમ્યાન બે થી ત્રણ વાર કરવામાં આવે છે. આ સતત અને નિયમિત ચાલતી પ્રક્રિયા છે.

(પ) સામાજિક જ્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ

૧. અતિખર્ચ બાબતમાં જિલ્લા અને તાલુકા પંચાયતોનો નાણાકીય વહીવટ સને ૧૯૯૭ના ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ અન્વયે ઘડવામાં આવેલા ગુજરાત તાલુકા અને જિલ્લા પંચાયતના નાણાકીય હિસાબો અને અંદાજપત્ર બાબતના નિયમોમાં કરવામાં આવેલી જોગવાઈ અનુસાર કરવાનો રહેતો હોય છે. દરેક પંચાયતે સરકાર તરફથી મળેલ ગ્રાંટની મર્યાદામાં જ ખર્ચ કરવાનો હોય છે તેમ છતાં ગ્રાંટ કરતા વધારે ખર્ચ કરવામાં આવે છે. નિયમ મુજબ આવો ખર્ચ જે તે પંચાયતે પોતાના સ્વભંડોળમાંથી મેળવવો જોઈએ અને ત્યાર પછીના વર્ષમાં સરકારની મંજૂરી મેળવીને સરકાર તરફથી ઉપલબ્ધ થતી ગ્રાંટ સામે સરબર કરવો જોઈએ તથા હવે પછી જો અતિ ખર્ચ થાય તો તેના માટે સંબંધિત

અધિકારીની જવાબદારી નક્કી કરવી જોઈએ, જે અંગે અત્રેથી તા.૦૯/૧૨/૨૦૧૭ના પરિપત્રથી તથા તા.૩૦/૧૧/૧૭, તા.૧૨/૦૨/૨૦૧૮, તા.૦૧/૦૮/૨૦૧૮, તા.૦૨/૦૧/૨૦૧૯ના પત્રોથી સૂચના આપવામાં આવેલ છે.

૨. જે તે વર્ષના ઓડિટ અહેવાતમાં જે તે વર્ષની આવી વસૂલાતને પાત્ર રકમ પૈકી કેટલી રકમ વસૂલ કરવામાં આવી અને કેટલી રકમ જે તે વર્ષ પેટે બાકી રહેવા પામેલ છે તેની કોઈ વિગતો નિભાવવામાં આવે તેમજ તરત જ વસૂલાત અંગેની કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવે અને આ માટે ચોક્કસ સમયમર્યાદા ઠરાવવા અને તે સમયમર્યાદામાં આવી વસૂલાત ન થાય તો તેના માટે સંબંધિત અધિકારીઓની જવાબદારી નક્કી કરવામાં આવે. વધુમાં અગાઉના વર્ષોની આવી વસૂલાત બાકી રહેવા પામેલ છે તે માટે એક વસૂલાત ઝુંબેશ હાથ ધરી તે વસૂલાત સમયમર્યાદામાં પૂર્ણ થાય તે માટે જરૂરી કાર્યવાહી કરવા અને આવી વસૂલાત પૈકી જે કોઈ વસૂલાત થઈ શકે તેમ જ ન હોય તો તેવા ડિસ્સામાં સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબ નિરીક્ષક સાથે પરામર્શ કરીને તે રકમ માંડવાળ કરવાની કાર્યવાહી કરવા અંગે અત્રેથી તા.૧૪/૦૮/૨૦૧૮ના પરીપત્રથી તથા તા.૩૦/૧૧/૧૭, તા.૧૨/૦૨/૨૦૧૮, તા.૦૧/૦૮/૨૦૧૮ અને તા.૦૨/૦૧/૨૦૧૯ના પત્રોથી સૂચના આપવામાં આવેલ છે.

૩. બાકી ઓડિટ ફક્રાઓના નિકાલ કરવાની કામગીરી એક ઝુંબેશ તરીકે હાથ ધરી સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબ, નિરીક્ષકશ્રીના પરામર્શમાં રહી ઝડપથી પુરી કરવા અને જે તે વર્ષના ઓડિટ ફક્રાઓનો નિકાલ પણ નિશ્ચિત સમયમર્યાદામાં કરવા અત્રેથી તા.૧૪/૦૮/૨૦૧૮ના પરિપત્રથી તથા તા.૩૦/૧૧/૧૭, તા.૧૨/૦૨/૨૦૧૮, તા.૦૧/૦૮/૨૦૧૮ અને તા.૦૨/૦૧/૨૦૧૯ના પત્રોથી સૂચના આપવામાં આવેલ છે.

(ક) આદિજાતિ વિકાસ વિભાગ

૧. અતિ ખર્ચ બાબતમાં જિલ્લા અને તાલુકા પંચાયતોનો નાણાકીય વહીવટ સને ૧૮૮૩ના ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ અન્વયે ઘડવામાં આવેલા ગુજરાત તાલુકા અને જિલ્લા પંચાયતના નાણાકીય હિસાબો અને અંદાજપત્ર બાબતના નિયમોમાં કરવામાં આવેલી જોગવાઈ અનુસાર કરવાનો રહેતો હોય છે. દરેક પંચાયતે સરકાર તરફથી મળેલ ગ્રાન્ટની મર્યાદામાં જ ખર્ચ કરવાનો હોય છે તેમ છતાં ગ્રાન્ટ કરતા વધારે ખર્ચ કરવામાં આવે છે. નિયમ મુજબ આવો ખર્ચ જે તે પંચાયતે પોતાના સ્વભંડોળમાંથી મેળવવો જોઈએ અને ત્યાર પછીના વર્ષમાં સરકારની મંજૂરી મેળવીને સરકાર તરફથી ઉપલબ્ધ થતી ગ્રાન્ટ સામે સરભર કરવો જોઈએ તથા હવે પછી જો અતિ ખર્ચ થાય તો તેના માટે સંબંધિત અધિકારીની જવાબદારી નક્કી કરવી જોઈએ. જે અંગે અવાર-નવાર પત્રો પાઠવવામાં આવેલ છે. છેલ્લે કમિશનરશ્રી, આદિજાતિ વિકાસની કચેરી, ગાંધીનગરના તા.૨૩/૦૫/૨૦૧૮ના ર(બે) પરિપત્રથી સૂચના આપવામાં આવેલ છે. આદિજાતિ વિકાસ વિભાગ તરફથી ફાળવેલ ગ્રાન્ટની મર્યાદામાં ખર્ચ કરવા ફાળવેલ ગ્રાન્ટના તમામ હુકમોમાં સૂચના આપવામાં આવે છે જેની ચૂસ્તપણે અમલ કરવાની પણ સૂચના આપવામાં આવે છે. તેમજ આદિજાતિ વિકાસ વિભાગના તા.૨૨/૧૧/૧૮ના ઠરાવ કમાંક: બીયુડી/૨૦૧૮-૨૦/Rev/૩૩૨/૪ તથા સચિવશ્રીના અદ્યક્ષ સ્થાને મળતી અઠવાડિક સમીક્ષા બેઠકમાં તથા આદિજાતિ વિકાસ વિભાગ, ગાંધીનગરનાં પરિપત્ર કમાંક:પીઆરસી/૧૦૨૦૧૭/૮૦૩/૪, તા.૧૮/૦૧/૨૦૨૦ તથા કમિશનરશ્રી, આદિજાતિ વિકાસ, ગુ.રા., ગાંધીનગરના પરિપત્ર કમાંક: આવિ/છસબ/પીઆરસી/૧૩.મી/૪થો અહે./ફા.નં.૨૭૧૪/૨૦૨૦/૭૧૧૫ થી પઢ, તા.૧૮/૦૧/૨૦૨૦થી સૂચના આપવામાં આવેલ છે.
૨. જે તે વર્ષના ઓડીટ અહેવાલમાં જે તે વર્ષની આવી વસૂલાતને પાત્ર રકમ પૈકી કેટલી રકમ વસૂલ કરવામાં આવી અને કેટલી રકમ જે તે વર્ષ પેટે

બાકી રહેવા પામેલ છે તેની કોઈ વિગતો નિભાવવામાં આવે તેમજ તરત જ વસૂલાત અંગેની કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવે અને આ માટે ચોક્કસ સમયમર્યાદા ઠરાવવા અને તે સમયમર્યાદામાં આવી વસૂલાત ન થાય તો તેના માટે સંબંધિત અધિકારીઓની જવાબદારી નક્કી કરવામાં આવે. વધુમાં અગાઉના વર્ષોની આવી વસૂલાત બાકી રહેવા પામેલ છે તે માટે સચિવશ્રીના અદ્યક્ષરસ્થાને મળતી અઠવાડિક બેઠકમાં સમીક્ષા કરવામાં આવે છે તથા પત્રો પાઠવવામાં આવેલ છે ઉપરાંત એક વસૂલાત ઝુંબેશ હાથ ધરી તે વસૂલાત સમયમર્યાદામાં પૂર્ણ થાય તે માટે જરૂરી કાર્યવાહી કરવા અને આવી વસૂલાત પૂર્ણ કરવા આદિજાતિ વિકાસ વિભાગ, ગાંધીનગરના પરિપત્ર ક્રમાંક:પીઆરસી/૧૦૨૦૧૭/૯૦૩/૪, તા.૧૮/૦૧/૨૦૨૦ તથા કમિશનરશ્રી, આદિજાતિ વિકાસ, ગુ.રા., ગાંધીનગરના પરિપત્ર ક્રમાંક: આવિ/હસબ પીઆરસી/૧૩.મી/૪થો અહે./ફા.નં.૨૭૧૪/૨૦૨૦/૭૧૧૫થી પરિપત્ર, તા.૧૮/૦૧/૨૦૨૦થી સૂચના આપવામાં આવેલ છે.

3. બાકી ઓડીટ ફકરાઓના નિકાલ કરવાની કામગીરી એક ઝુંબેશ તરીકે હાથ ધરી સ્થાનિક ભંડોળ હિસાબ નિરીક્ષકશ્રીના પરામર્શમાં રહી ઝડપથી પુરી કરવા અને જે તે વર્ષના ઓડીટ ફકરાઓનો નિકાલ પણ નિશ્ચિત સમયમર્યાદામાં કરવા અંગે અવાર-નવાર મિટીંગોનું આયોજન કરવામાં આવે છે તથા પત્રો પાઠવવામાં આવેલ છે. છેદ્દે આદિજાતિ વિકાસ વિભાગ, ગાંધીનગરના પરિપત્ર ક્રમાંક પીઆરસી/૧૦૨૦૧૭/૯૦૩/૪, તા.૧૮/૦૧/૨૦૨૦ તથા કમિશનરશ્રી, આદિજાતિ વિકાસ, ગુ.રા., ગાંધીનગરના પરિપત્ર ક્રમાંક:આવિ/હસબ/પીઆરસી/૧૩.મી/૪થો અહે./ફા.નં.૨૭૧૪/૨૦૨૦/૭૧૧૫ થી પરિપત્ર તા.૧૮/૦૧/૨૦૨૦થી સૂચના આપવામાં આવેલ છે.

(૭) મહેસૂલ વિભાગ

૧. સરકારશ્રીના મહેસૂલ વિભાગના તા.૧૪/૧૧/૨૦૦૬ના પરીપત્રથી અગાઉના વર્ષોના અતિ ખર્ચ સરખર કરવા બાબતે મેળવેલ ગ્રાંટ અને ગ્રાંટ વગર થયેલ અતિ ખર્ચની વર્ષવાર વિગતો અને અતિખર્ચ કરવાના કારણો તથા સક્ષમ અધિકારીની મંજુરીની વિગતો અને ગ્રાંટ વગર કરવામાં આવેલ ખર્ચ અંગે ઉલ્લેખ થતી અધિકારી/કર્મચારીની જવાબદારી અને તેની સામે લીધેલ પગલાની વિગતો મોકલી આપવા અત્રેની કચેરીના તા.૨૭/૧૨/૧૨, તા.૦૮/૦૪/૧૩, તા.૧૮/૦૪/૧૩, તા.૨૫/૦૨/૧૪, તા.૦૫/૦૫/૧૫, તા.૧૧/૦૫/૧૫, તા.૧૮/૦૨/૧૬, તા.૨૪/૦૨/૧૬ તા.૦૫/૦૮/૧૬, તા.૧૬/૧૧/૨૦૧૬, તા.૦૨/૧૨/૧૬, તા.૨૧/૦૭/૧૭, તા.૧૨/૧૦/૧૭, તેમજ તા.૧૦/૧૧/૨૦૧૭ના પત્રોથી અતિ ખર્ચ સરખર કરવા બાબતે સંબંધિત જિલ્લા પંચાયતોને જણાવવામાં આવેલ છે.
૨. મુખ્ય સદર - ૨૨૪૫, કુદરતી આફતો અંગે રાહત સદરમાં વર્ષ ૧૯૯૩-૯૪થી વર્ષ ૨૦૦૭-૦૮ સુધીની પાછલા વર્ષોની રૂ.૨૫૭૫-૬૦ લાખની બાકી ઓડિટ વસૂલાતમાંથી આજની પરિસ્થિતિએ રૂ.૧૦૭-૦૪ લાખની વસૂલાત થયેલ છે અને રૂ.૨૪૭૮-૮૯ લાખની વસૂલાત બાકી રહેવા પામેલ છે. આ બાબતે અત્રેથી વખતોવખત પત્રો પાઠવવામાં આવેલ છે. પાછલા વર્ષોની ઓડિટ વસૂલાત કરવા અંગે તમામ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓને અત્રેની કચેરીના તા.૧૨/૧૨/૧૨, તા.૧૫/૦૪/૧૩, તા.૧૫/૦૩/૧૪, તા.૨૨/૦૨/૧૬ તથા તા.૩૧/૦૫/૨૦૧૭ના પરિપત્રથી પાછલા વર્ષોની ઓડિટ વસૂલાત ત્વરિત કરવા તમામ જિલ્લા પંચાયતોને સૂચના આપવામાં આવેલ છે.
૩. મુખ્ય સદર - ૨૨૪૫, કુદરતી આફતો અંગે રાહત સદરમાં વર્ષ ૧૯૯૩-૯૪થી વર્ષ ૨૦૦૭-૦૮ સુધીના કરકર બાકી ફકરાઓમાંથી

૪૧૭ ફકરાઓનો નિકાલ થયેલ છે અને બાકી રહેલ ૫૦૪૫ ફકરાઓ માટે જિલ્લા પંચાયતોને સમયાંતરે પત્રો પાઠવવામાં આવેલ છે. તેમજ જિલ્લા પંચાયતો દ્વારા વખતોવખત ઓડિટ પારાના નિકાલ બાબતે પણ કાર્યવાહી કરવામાં આવેલ છે. બાકી ઓડિટ ફકરાઓના સત્ત્વરે નિકાલ કરવા તમામ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓને અત્રેની કચેરીના તા.૦૩/૧૨/૧૨, તા.૧૫/૦૪/૧૩, તા.૦૮/૦૭/૧૩, તા.૧૫/૦૩/૧૪, તા.૨૨/૦૨/૨૦૧૬ તથા તા.૩૧/૦૫/૨૦૧૭ના પરીપત્રોથી પણ ઓડિટ અહેવાલના બાકી ફકરાઓનો તાત્કાલિક નિકાલ કરવા સૂચના આપેલ છે.

(૮) મહિલા અને બાળ વિકાસ વિભાગ

૧. સમિતિ દ્વારા પંચાયત વિભાગને મોનિટરીંગ કરી અતિ ખર્ચ ન થાય એ બાબતે ચોકસાઈ તથા સમિતિના રીપોર્ટ બાદ અતિ ખર્ચ થાય તો એ અંગે સંબંધિત અધિકારીની જવાબદારી ઠરાવવા ભલામણ કરેલ હતી. પાછલા વર્ષોનો જે અતિ ખર્ચનો ઓડિટ અહેવાલમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલ તે પણ સરભર કરવા જણાવેલ.

ઉક્ત બાબતે મહિલા અને બાળ વિકાસ વિભાગ દ્વારા નિયામકશી (આઈસીડીએસ) મારફત જિલ્લાઓને ક્રમાંક: પીઆરસી/૧૦૨૦૧૭/૧૮૮૮ (ચોથો અહેવાલ)/બી-૧, તા.૭/૧૧/૨૦૧૭, તા.૧૭/૧૧/૨૦૧૭, તા.૧૮/૧૨/૨૦૧૭, તા.૧૨/૪/૨૦૧૮ તથા અ.સ.પત્ર તા.૫/૨/૨૦૧૮ના પત્રથી તેરમી વિધાનસભાના પંચાયતી રાજ સમિતિના ચોથા અહેવાલની ભલામણ દ્યાને લઇને એ પ્રમાણે કાર્યવાહી કરવા સૂચના આપવામાં આવેલ છે.

૨. ઉક્ત બાબતે મહિલા અને બાળ વિકાસ વિભાગ દ્વારા નિયામકશી (આઈસીડીએસ) મારફત જિલ્લાઓને ક્રમાંક: પીઆરસી/૧૦૨૦૧૭/૧૮૮૮(ચોથો અહેવાલ)/બી-૧, તા.૭/૧૧/૨૦૧૭, તા.૧૭/૧૧/૨૦૧૭,

તા.૧૮/૧૨/૨૦૧૭, તા.૧૨/૪/૨૦૧૯ તથા અ.સ.પત્ર તા.૫/૨/૨૦૧૮ના પત્રથી તેરમી વિદ્યાનસભાના પંચાયતી રાજ સમિતિના ચોથા અહેવાલની ભલામણ દ્યાને લઈને એ પ્રમાણે કાર્યવાહી કરવા સૂચના આપવામાં આવેલ છે.

કમિશનરશ્રી, મહિલા અને બાળ વિકાસની કચેરી દ્વારા પરિપત્ર ક્રમાંક: મબવ/હિસાબી/પીઆરસી/ઓડીટ વસૂલાત/વશી/૪૮૭૮૫/૪૮૮૯૭, તા.૪/૧૦/૨૦૧૮થી બાકી ઓડીટ વસૂલાત માટે સમયબદ્ધ આચોજન કરી તાબાના અધિકારી કર્મચારીઓને સૂચના આપી વસૂલાતની કામગીરી ત્વરીત હાથ ધરવા અને જે કિસ્સામાં ઓડીટ દ્વારા સૂચવાયેલ રકમ વસૂલાતપાત્ર થતી ન હોય ત્યારે જરૂરી આધાર/પુરાવા સાથે સ્વયંસ્પષ્ટ વિગતો સાથે સ્થાનિક બંડોળ હિસાબ, નિરીક્ષક સાથે પરામર્શ કરીને તે રકમ માંડવાળ કરવાની કાર્યવાહી કરવાની સૂચના પરિપત્રિત કરેલ છે.

૩. ઉક્ત બાબતે મહિલા અને બાળ વિકાસ વિભાગ દ્વારા નિયામકશ્રી (આઇસીડીએસ) મારફત જિલ્લાઓને ક્રમાંક: પીઆરસી/૧૦૨૦૧૭/૧૮૮૮(ચોથો અહેવાલ)/બી-૧, તા.૭/૧૧/૨૦૧૭, તા.૧૭/૧૧/૨૦૧૭, તા.૧૮/૧૨/૨૦૧૭, તા.૧૨/૪/૨૦૧૯ તથા અ.સ.પત્ર તા.૫/૨/૨૦૧૮ના પત્રથી તેરમી વિદ્યાનસભાની પંચાયતી રાજ સમિતિના ચોથા અહેવાલની ભલામણ દ્યાને લઈને એ પ્રમાણે કાર્યવાહી કરવા સૂચના આપવામાં આવેલ છે.

કમિશનરશ્રી, મહિલા અને બાળ વિકાસની કચેરી દ્વારા પરિપત્ર ક્રમાંક: મબવ/હિસાબી/પીઆરસી/ઓડીટ વસૂલાત/વશી/૯૮/૪૮૯૩૬, તા.૪/૧૦/૨૦૧૮થી બાકી ઓડીટ ફકરાઓનો તાત્કાલિક ઝુંબેશના રૂપમાં નિકાલ કરવા માટે તાલુકા અને જિલ્લા કક્ષાએ પારા નિકાલ

કેમ્પોનું આચોજન કરી ફકરાઓના નિકાલ કરવાની સૂચનાઓ પરિપત્રિત કરેલ છે. વધુમાં જણાવેલ કે જેની વસૂલાત થઈ શકે એમ નથી, એવા ફકરાઓની વસૂલાત માંડવાળ કરવા સક્ષમ સત્તાધિકારીશ્રીના હુકમો મેળવી અથવા તો સંબંધિતની જવાબદારી નક્કી કરી વસૂલાતની રકમ માંડવાળ કરીને બાકી ઓડીટ ફકરાઓનો નિકાલ કરવો.

પરિશિષ્ટ-૨

પંચાયત, ગ્રામ ગૃહ નિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ

લોકલ ફંડ ફકરા ક્રમાંક : ૨.૮, અહેવાલ ભલામણ ક્રમાંક : ૨

આથી સમિતિ ભલામણ કરે છે કે, સમગ્ર રાજ્યની તમામ જિલ્લા પંચાયતો હેઠળની ગૌચરની તથા ગામતળની જમીન પરના દબાણો દૂર કરાવવા સધન ઝુંબેશના રૂપમાં કાર્યવાહી કરવા અને થયેલ કાર્યવાહીની સમિતિને જાણ કરવા સમિતિ ભલામણ કરે છે.

સરકારે લીધેલા પગલાં

ઓડીટ અહેવાલ વર્ષ ૨૦૦૩-૦૪ ફકરા ક્રમાંક-૨.૮ દબાણ સેલની નબળી કામગીરી અંગે સમિતિની ભલામણ અનુસાર નીચે મુજબના પગલા લેવામાં આવેલ છે.

તા.૨૦/૦૮/૨૦૧૮ના રોજ સર્કીટ હાઉસ, આણંદ ખાતે માનનીય અગ્ર સચિવશ્રીના અદ્યક્ષસ્થાને યોજાયેલ પાંચ જિલ્લાઓની રીજીયોનલ મિટીંગમાં આ બાબતે તમામ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓને દબાણો દૂર કરવા બાબતે એક ઝુંબેશના ભાગ રૂપે સધન કામગીરી કરવા સૂચના આપેલ છે.

ઉક્ત બેઠક ઉપરાંત અત્રેની કચેરી તરફથી “ગૌચર સહિતની સમપ્રાપ્ત થયેલી જમીનો પરના દબાણો દૂર કરવા બાબત” પરિપત્ર ક્રમાંક: વિક/પંચાયત/દબાણ/ચુ-૫/૧૯૫૦, તા.૧૦/૧૦/૨૦૧૮ના રોજ પરિપત્રિત કરેલ છે. (જુઓ પત્રક-૭)

ઉક્ત બેઠક બાદ અત્રેની કચેરી તરફથી “ગૌચર સહિતની સમપ્રાપ્ત થયેલી જમીનો પરના દબાણો દૂર કરવાની કામગીરી માટે પોલીસ બંદોબસ્ત વિનામૂલ્ય આપવા બાબત” નો પરિપત્ર ક્રમાંક: વિક/પંચાયત/દબાણ/ચુ-૫/૧૯૮૨/૨૦૧૮, તા.૨૩/૧૦/૨૦૧૮ ના રોજ પરિપત્રિત કરેલ છે. (જુઓ પત્રક-૮)

તथा વખતોવખત માનનીય અગ્રસચિવશ્રી તથા વિકાસ કમિશનરીશ્રી દ્વારા વિડીયો કોન્ફરન્સ, સમીક્ષા બેઠકમાં આ બાબતને ટોચઅત્રતા આપવા આદેશ આપીને આ બાબતને ઝુંબેશના રૂપમાં લેવા કાર્યવાહી કરવા જણાવવામાં આવે છે.

આ બાબતે તમામ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી તથા ટી.ડી.ઓ. દ્વારા આ બાબતને જિલ્લા સમીક્ષા બેઠકમાં લઈને ઝુંબેશ રૂપે કાર્યવાહી કરવામાં આવે તે સુનિશ્ચિત કરવામાં આવશે.

પત્રક-૭

ગૌચર સહિતની સંપ્રાસ થયેલી જમીનો
પરના દબાણો દૂર કરવા બાબત.

કમાંક: વિક/પંચાયત/દબાણ/ચુ.પ/૧૫૫૦
વિકાસ કમિશનર કચેરી,
ગુજરાત રાજ્ય, ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન,
બ્લોક નં. ૧૫/૨, ગાંધીનગર
તા. ૧૦/૧૦/૨૦૧૯

પ રિ પ ત્ર ::

ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ – ૧૯૯૩ની કલમ – ૧૦૫ અન્યથે થયેલી જોગવાઈઓ અનુસાર ગ્રામ પંચાયતને સંપ્રાસ જમીનો પરના અનઅધિકૃત દબાણો દૂર કરવાના અધિકારો ગ્રામ પંચાયતને સુપ્રત કરવામાં આવેલા છે. અનુભવે જણાયેલ છે કે, ગ્રામ પંચાયતો દ્વારા સંદર દબાણો દૂર કરાવવા નિર્દ્દિષ્ટ દાખવવામાં આવે છે. ગ્રામ પંચાયતો દ્વારા દબાણ દૂર કરાવવા માટે દાખવવામાં આવતી આવી શિથિલતા બિલકુલ ચલાવી શકાય નહીં. ગ્રામ પંચાયત કક્ષાએથી આવું ઈરાદાપૂર્વક દબાણ દૂર નહીં કરાવવા અને ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ – ૧૯૯૩ની કલમ – ૧૦૫ની વૈધાનિક જોગવાઈઓનો અમલ ન થવાના કારણે હોક્કાના દુરૂપયોગ બદલ ચોગ્ય સત્તાધિકારી પગલાં લઈ શકે છે, તે તરફ આપનું અંગત દ્યાન દોરવામાં આવે છે. ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ – ૧૯૯૩ની કલમ – ૧૦૫ની પેટા કલમ – ૭ અને પેટા કલમ – ૮ હેઠળ તાલુકા વિકાસ અધિકારીશ્રી દ્વારા દબાણ દૂર કરાવવા સંબંધી કાર્યવાહી કરાવવાની વૈધાનિક સત્તાઓ સુપ્રત થયેલ છે. જે અન્યથે તેઓએ દબાણ દૂર કરાવવા આ કલમની પેટા કલમમાં જણાવેલ સમયની અવધિને દ્યાને લઈ નિયમાનુસારની કાર્યવાહી હાથ ધરવાની રહેશે. તાલુકા વિકાસ અધિકારીશ્રીએ કેરેલ કાર્યવાહીનો અહેવાલ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીને

કરવાનો રહેશે. જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીએ અહેવાલ મબ્યેથી ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ ૧૯૮૭ની જોગવાઈઓ હેઠળ નિયમાનુસારની કાર્યવાહી કરવાની રહેશે. દબાણોમાં ખાસ કરીને કોમર્શિયલ દબાણો અન્નિમતાના ધોરણે દૂર કરાવવા તેમજ ઉભા પાકને લગત દબાણો અને રેસિડેન્શીયલ્સ દબાણો દૂર કરાવતી વખતે સરકારશ્રીની વખતોવખત થયેલ સ્થાયી સૂચનાઓનું પાલન કરવાનું રહેશે. આવા અનઅધિકૃત દબાણો દૂર કરાવતાં જો કોઈ સુલેહ – શાંતિનો બંગ થાય તેવી દંહેશત રહે તેવા સંજોગોમાં સ્થાનિક કક્ષાએ મામલતદારશ્રી, તાલુકા વિકાસ અધિકારીશ્રી અને પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટરશ્રીના સંકલનમાં રહી આ કામગીરી કરવાની રહેશે.

જે ગ્રામ પંચાયતો દબાણો દૂર કરાવવા સંબંધે શાથિલતા કે નિષ્ઠયતા દાખલવશે તે બદલ ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમની કલમ – ૧૦૫ અન્યથેની વૈધાનિક જોગવાઈ હેઠળ સદર કાર્યવાહી ન કરવા સંબંધે યોગ્ય સત્તાધિકારીશ્રીએ જવાબદારી નકદી કરી અધિકાર પરત્વે પગલા લેવાના રહેશે.

ઉપરોક્ત સૂચનાઓનો ચૂસ્તપણે અમલ થાય તે જોવા સુનિશ્ચિત કરવાનું રહેશે.

વિકાસ કમિશનર
ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર

પ્રતિ,

જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી / કલેક્ટરશ્રી, તમામ.

નકલ સવિનય રવાના જાણ સારુ :-

૧. અગ્ર સચિવશ્રી, પંચાયત ગૃહ નિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર
૨. સચિવશ્રી, ગૃહ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર
૩. સચિવશ્રી, મહેસુલ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.

પત્રક-૮

ગૌચર સહિતની સંપ્રાસ થયેલી
જમીનો પરના દબાણો દૂર કરવાની
કામગીરી માટે પોલીસ બંદોબસ્ત
“વિનામૂલ્યે” આપવા બાબત

વિકાસ કમિશનરશ્રીની કચેરી,
ગુજરાત રાજ્ય, ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન,
બ્લોક નં. ૧૬/૨, ગાંધીનગર
પરિપત્ર ક્રમાંક: વિક/પંચાયત/દબાણ/ચુ.પ/૧૬૮૨/૨૦૧૯
તા.૨૩/૧૦/૨૦૧૯

ઃ ૫ રિ ૫ ત્ર ૩:

ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ-૧૯૯૩ની કલમ-૧૦૫ અન્યયે
થયેલી જોગવાઈઓ અનુસાર ગ્રામ પંચાયતને સંપ્રાસ જમીનો પરના
અનઅધિકૃત દબાણો દૂર કરવાના અધિકારો ગ્રામ પંચાયતને સુપ્રત
કરવામાં આવેલ છે. પરંતુ ઘણીવાર ગ્રામ પંચાયત ઝારા દબાણ દૂર
કરાવવાની કામગીરી હાથ ધરતાં, સંબંધિત ઈસમો તરફથી અકચણા ઉભી
કરાતાં સુલેહ શાંતિનો ભંગ થાય તેવી દહેશત રહે છે. તેથી દબાણો દૂર કરી
શકાતા નથી. આવા સંજોગોમાં દબાણો દૂર કરાવવાની કાર્યવાહી
સરળતાથી થઇ શકે, તે માટે પોલીસ બંદોબસ્તની મદદ લેવામાં આવે છે.
સદર પોલીસ બંદોબસ્ત “વિનામૂલ્યે” આપવા માટે ગૃહ વિભાગના
તા.૧૭/૪/૧૯૭૮ના પરિપત્ર ક્રમાંક: જીઆરડી-૧૪૭૮-૫૦૦૧-સ,
તા.૧૨/૧૦/૧૯૮૨ના સુધારા પરિપત્ર ક્રમાંક: જીઆરડી-૨૪૭૮-
૫૦૦૧-સ થી સ્પષ્ટ સૂચના આપવામાં આવી છે.

આથી દબાણ દૂર કરવા માટે સુલેહ શાંતિનો ભંગ થવાની પરિસ્થિતિ
ઉભી થતી જણાય ત્યારે ઉક્ત પરિપત્ર મુજબ વિનામૂલ્યે પોલીસ

બંદોબસ્ત મેળવવા કાર્યવાહી કરવાની રહેશે અને તે માટે ગૃહ વિભાગના પરિપત્ર મુજબ પોલીસ અધિકારીશ્રીના દ્વારા લાવવાનું રહેશે.

વિકાસ કમિશનરી
ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર

પ્રતિ,

જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી/કલેક્ટરશ્રી, તમામ.

નકલ સવિનય રવાના જાણ સારુ :

૧. અગ્રસચિવશ્રી, પંચાયત ગ્રામ ગૃહ નિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર.
૨. સચિવશ્રી, ગૃહ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
૩. સચિવશ્રી, મહેસુલ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.

નકલ રવાના જાણ સારુ :

જિલ્લા પોલીસ અધિકારીશ્રી તમામ.

પરિશિષ્ટ-૩

માર્ગ અને મકાન વિભાગ

લોકલ ફંડ ફકરા કમાંક : રૂ.૧૨, અહેવાલ ભલામણ કમાંક : ૫

આથી સમિતિ ભલામણ કરે છે કે, યોજનાકિય કામો નિયત સમયમર્યાદામાં પૂર્ણ કરવા જોઈએ. જો કોઈ કામ પૂર્ણ કરવામાં તેની સમયમર્યાદા કરતાં વધારે સમય થાય તો તેવા કામોના વિલંબ માટે બાંધકામ સમિતિએ બારોબાર નિર્ણય ન લેતાં ચોગ્ય વિલંબ વળતર વસૂલ થઈ શકે તે રીતે રાજ્ય સરકારના પરામર્શમાં નિર્ણય લેવા જોઈએ. આ બાબતમાં સંબંધિતોને સૂચના આપવા સમિતિ ભલામણ કરે છે.

સરકારે લીધેલા પગલાં

સમિતિનાં અહેવાલની ભલામણ અન્વયે જરૂરી પરિપત્ર કરી ક્ષેત્રિય અધિકારીશ્રીઓને જણાવવામાં આવેલ છે. (જુઓ પત્રક-૮ અને પત્રક-૧૦)

પત્રક-૬

તેરમી ગુજરાત વિધાનસભાની
પંચાયતી રાજ સમિતિના ચોથા
અહેવાલની ભલામણ ઉપર સરકારે
લીધેલાં પગલા

ગુજરાત સરકાર
માર્ગ અને મકાન વિભાગ
પરિપત્ર ક્રમાંક: વસપ/૨૦૧૮/૮/૫.૧
તા.૧૯/૦૨/૨૦૧૮

વિષય : તેરમી ગુજરાત વિધાનસભાની પંચાયતી રાજ સમિતિના
ચોથા અહેવાલની ભલામણ ઉપર સરકારે લેવાના થતા
પગલા બાબત

સંદર્ભ : (૧) ગુજરાત સરકાર મા. અને મ. વિભાગનાં પરિપત્ર
ક્રમાંક : ટીએનસી/૨૪૮૦/આઈબી-૧૩૨/૫૩/સી
તા.૨૮/૦૫/૧૯૮૧.

(૨) પંચાયત ગ્રામ ગૃહ નિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ
વિભાગની નોંધ પરની અનુમતી.

પરિપત્ર:-

તેરમી ગુજરાત વિધાનસભાની પંચાયત રાજ સમિતિએ ચોથા
અહેવાલમાં નીચેની વિગતે ભલામણ કરેલ છે.

યોજનાકિય કામો નિયત સમયમર્યાદામાં પૂર્ણ કરવા જોઈએ જે કોઈ
કામ પૂર્ણ કરવામાં તેની સમયમર્યાદા કરતાં વધારે સમય થાય તો તેવા
કામોના વિલંબ માટે બાંધકામ સમિતિએ બારોબાર નિર્ણય ન લેતાં યોગ્ય

વિલંબ વળતર વસૂલ થઈ શકે તે રીતે રાજ્ય સરકારના પરામર્શમાં નિર્ણય લેવા જોઈએ. આ બાબતમાં સંબંધિતોને સૂચના આપવા સમિતિ ભલામણ કરે છે.

આથી તમામ કાર્યપાલક ઇજનેરશ્રીઓ (પંચાયત મા.મ. વિભાગ)ને વિભાગ છસ્તકનાં કામો કરારખત મુજબની સમય મર્યાદામાં જ પૂર્ણ થાય તે બાબતે પૂર્તી તકેદારી રાખવા અંગત લક્ષ આપવા સૂચના આપવામાં આવે છે. જે કામોમાં વિલંબ થયો છે તેવા કેસોમાં વળતર સાથે સમય મર્યાદા મંજુર કરવામાં આવે છે ત્યારે ટેનકર કલોક પ્રમાણે વળતર વસૂલાતની કાર્યવાહી હાથ ધરવા અંગે ક્ષેત્રીય કક્ષાએ પૂર્તી કાળજી રાખવામાં આવતી નથી. હાલમાં સંદર્ભમાં જણાવ્યા પ્રમાણેનાં પરિપત્રમાં આપેલ સૂચના અન્વયે સમયમર્યાદા વિના વળતરે વધારી આપવા માટે પ્રવર્તમાન જોગવાઈ મુજબ અધિક્ષક ઇજનેરશ્રીઓનો તાંત્રિક અભિપ્રાય મેળવવામાં આવે છે, તે ચાલુ રાખવાની રહેશે. પરંતુ પંચાયતી રાજ સમિતિની ભલામણ અન્વયે કરારખત થયા બાદ કામની સમયમર્યાદ કરારખતની મૂળ સમયમર્યાદા કરતાં બે ગણી અથવા તેનાથી પણ વધારે સમયમર્યાદા આપવાની થાય, તેમજ વિલંબ વળતર નક્કી કરવાનું થાય તેવા કિસાઓમાં જિલ્લા પંચાયત દ્વારા રાજ્ય સરકારનાં પરામર્શમાં રહી નિર્ણય કરવા જણાવવામાં આવે છે.

સરખા ક્રમાંકની ફાઈલ પર તા.૦૨/૦૨/૨૦૧૮નાં રોજ અગ્રસચિવશ્રી, પંચાયત, ગ્રામ ગૃહ નિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગરની અનુમતી મેળવેલ છે.

ઉક્ત સૂચનાઓનો ચુસ્ત પણે અમલ કરવા સૂચના આપવામાં આવે છે.

(ડી. કે. ગાવિત)
ઉપસચિવ (પં.૨) ૨,
માર્ગ અને મકાન વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર

પ્રતિ,

- (૧) સર્વે અધિકશક ઇજનેરશ્રી, પંચાયત (મા.મ.) વર્તુળ.
- (૨) સર્વે કાર્થપાલક ઇજનેરશ્રી, પંચાયત (મા.મ.) વિભાગ.

નકલ રવાનાં :-

- (૧) અગ્રસચિવશ્રીના રહસ્ય સચિવશ્રી, પંચાયત, ગૃહ નિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ.
- (૨) સર્વે જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓ.
- (૩) ઉપસચિવશ્રી(પં.૨)૧ અને ૩, માર્ગ અને મકાન વિભાગ સચિવાલય, ગાંધીનગર
- (૪) સેક્શન અધિકારીશ્રી, સી શાખા, માર્ગ અને મકાન વિભાગ.
- (૫) સીલેક્ટ ફાઇલ

પત્રક-૧૦

ગુજરાત સરકાર
મકાનો અને માર્ગ વ્યવહાર વિભાગ
ક્રમાંક: ટીએનસી/૨૪૮૦/આઈબી-૧૩૨/(૫૩)-સી
સચિવાલય, ગાંધીનગર
તા.૨૮-૫-૧૯૮૧

પરિપત્ર :-

વિષય:- જાહેર હિસાબ સમિતિના ૧૫મા અહેવાલ ભલામણ ક્રમાંક: ૧૨ (ફકરો નં. ૧૨) કસુરદાર કોન્ટ્રાક્ટરોને કરવામાં આવેલ દંડની વસૂલાત (પંચાયતોના કામો)

વંચાણોમાં લીધા:-

- (૧) ગુજરાત પી.ડબલ્યુ. મેન્યુઅલ ભાગ-૧ (પ્રથમ આવૃત્તિ, ૧૯૭૭ પુનઃ મુદ્રિત ૧૯૭૪)નો ફકરો ક્રમાંક: ૨૧૧-બી
- (૨) તા.૮-૨-૭પનો સરકારી પરિપત્ર ક્રમાંક: ટીએનસી/૨૫૭૪/(૧૮૮)સી
- (૩) તા.૨૦-૧૧-૭પનો સરકારી ઠરાવ ક્રમાંક: રાસીએટી/૧૯૭૮/૧૫૮૫૯(૧૪)સી
- (૪) તા.૧૭-૫-૧૯૭૯ નો સરકારી પરિપત્ર ક્રમાંક: પીડબલ્યુએમ/૧૫૭૯/(૯૮)સી

જાહેર હિસાબ સમિતિએ તેના ૧૫મા અહેવાલના ફકરા નં. ૧૨ (ભલામણ ક્રમાંક: ૮)માં અવલોકનો કરી અને સરકારશ્રીને નીચે મુજબની ભલામણ કરી છે.

૨. "કોન્ટ્રાક્ટરોને નજીવો દંડ કરવાના કે દંડ ભર્યા પછી માફ કરવાના જે કિસ્સા સમિતિએ તપાસયા તે ઉપરથી સમિતિને લાગે છે કે, પંચાયતો તેમની ઈરછા મુજબ દંડ ઘટાડી શકે તે આદર્શ પરિસ્થિતિ નથી. કોન્ટ્રાક્ટરને દંડ કરવા પાછળની મુખ્ય આશય સમયસર કામ પુરું કરવાની છે. સમયસર કામ પુરું ન થાય તો કામ પાછળ કરવામાં આવેલું મુડી રોકાણ વ્યર્થ નીવડે છે અને સાથોસાથ ચોજનાના લાભો મળવામાં પણ વિલંબ થાય છે. આમ દંડ કરવા પાછળ એક સ્પષ્ટ ભુમિકા રહેલી છે. તેથી માત્ર ૧૦ પૈસા જેવો નજીવો દંડ કરવાથી કે પછી માફ કરવાથી દંડ કરવા પાછળની આ ભુમિકા નાચ થઈ જાય છે. સમિતિને લાગે છે કે, પંચાયતોના સ્પચ્ચિતેક પર આ બાબત અવલંબતી હોઈ, પંચાયતોએ પણ આ ભુમિકાને લક્ષ્યમાં રાખવી જોઈએ. સમિતિ સ્વીકાર છે કે, પંચાયતોના કાર્યક્ષેત્રની બાબત હોઈ રાજ્ય સરકાર આ બાબતમાં કોઈ બંધનકારક હુકમો કરી શકે નહિ. તેમ છતાં સમિતિને લાગે છે કે, પંચાયતોને માર્ગદર્શન મળે તે માટે ઓછો અને વધુમાં વધુ કેટલો દંડ પંચાયતો કરી શકે તેમજ કયા સંજોગોમાં દંડ ઘટાડી શકે તે સંબંધમાં સરકારે માર્ગદર્શક સૂચનાઓ બહાર પાડવી જોઈએ."

૩. ઉપરોક્ત ભલામણોની સરકારશ્રીએ સ્વીકાર કર્યો છે અને તદનુસાર સર્વે પંચાયતોના માર્ગદર્શન માટે આથી સૂચનાઓ આપવામાં આવે છે કે પંચાયતના કામો ઉપર જયારે જયારે ટેન્ડરની શરત પ્રમાણે સમય મર્યાદામાં કામો પુરા ન થતા હોય અને જે કિસ્સામાં પંચાયતના કે સરકારના કામો પુરા થવા માટે ટેન્ડરની શરતો પ્રમાણે જમીનનો કબજો શીડયુલ 'એ' હેઠળ માલસામાન કે બીજુ શરતોનું પાલન થઈ શક્યું ન હોઈ તેવી બાબત સ્પર્શતી ન હોય તેવા કિસ્સામાં કામો પુરા થતાં સુધીમાં વર્કચાર્જડ મહેકમ અંગેના ખર્ચ, માલસામાનના ભાવ વધારાને લીધે થયેલ નુકશાન તેમજ પંચાયતના કામો મોડા થવાથી જે કંઈ પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થવાને કારણો જે કંઈ બીજું નુકશાન થયું હોય તે દયાનમાં લઈને વળતર લેવું જરૂરી છે અને તેમાં વળતર પેટે વસૂલ રકમ માફ કરવી જોઈએ નહીં.

આવું વળતર ટેનકરની શરતો પ્રમાણે વધુમાં વધુ ૧૦ ટકા સુધી લેવાની જોગવાઈ છે. જે કિસ્સામાં ખર્ચે અને જોખમે કામ કરેલ હોય પંચાયતને જે નુકશાન થયેલ હોય તે વસૂલ કરવાની થતી વળતરની રકમ તેમજ ખર્ચે અને જોખમે વધારાનો જે ખર્ચ થયો હોય તેની પણ વસૂલાત કામ પેટે જમા કરવા માટે કરવાની રહે છે.

૪. જેમ રાજ્યમાં અધિક્ષક ઈજનેરશ્રીને વળતર લેવા માટેની સત્તા આપવામાં આવેલ છે. તેમ જુલ્હા પંચાયતમાં વળતર લેવાની સત્તા બાંધકામ સમિતિને કાર્યપાલક ઈજનેરશ્રીની ભલામણ મેળવીને બાંધકામ સમિતિને આપવી જરૂરી છે. તેવી જ રીતે સમય મર્યાદા બાબતની સત્તા રાજ્યમાં જેમ જુદી જુદી કક્ષાએ આપેલ છે તે જ પ્રમાણે કામના અંદાજો, કિમત પ્રમાણે ટેનકરની સમય મર્યાદાને અનુલક્ષીને સરકારશ્રીના તા.૨૦/૧૧/૭૫ની જે છેવટનો ઠરાવ છે તે પ્રમાણે પંચાયતમાં પણ જુદી જુદી કક્ષાએ સત્તાઓ આપવી જરૂરી છે. રાજ્યમાં જે સત્તા કાર્યપાલક ઈજનેરશ્રીને આપેલ છે તે જ પ્રમાણે જુલ્હા પંચાયતમાં પણ કાર્યપાલક ઈજનેરશ્રીને તેવી સત્તા આપવી જરૂરી છે. રાજ્યમાં જે સત્તા અધિક્ષક ઈજનેરશ્રીને આપેલ છે તે સત્તા બાંધકામ સમિતિને આપવી જરૂરી છે અને મુખ્ય ઈજનેરશ્રીને જે સત્તા આપેલ છે તે સત્તા જુલ્હા પંચાયત પાસે હોવી જરૂરી છે. જેથી સમય મર્યાદા ખરેખર આપવી કે કેમ, વળતર વસૂલ કરવું કે કેમ ? તેનો નિર્ણય જે તે સક્ષમ કક્ષાએ થઈ શકે. જે કિસ્સામાં કામની સમયમર્યાદા ટેનકરની શરતોની જોગવાઈ પ્રમાણે આપવાની થતી હોય ત્યાં વળતર લેવાનો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થતો નથી. પરંતુ જે કિસ્સામાં સમય મર્યાદા વળતરની રકમ લઈને વધારી આપવામાં આવે ત્યારે તેવા કિસ્સામાં વળતર લેવા અંગેનો સમગ્ર નિર્ણય જુલ્હા પંચાયતની બાંધકામ સમિતિને આપવામાં આવે તે યોગ્ય જણાય છે. જ્યારે વળતર માફ કરવાનો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય ત્યારે જે તે અધિક્ષક ઈજનેરશ્રીની ભલામણ મેળવીને જુલ્હા પંચાયત પાસે વળતર માફ કરવાની સત્તા રાખવી જોઈએ. વળતર માફ કરતાં પહેલાં તે અંગે તાંત્રિક ચકાસણી અધિક્ષક ઈજનેરશ્રી, તેમજ

વહીવટી તેમજ નાણાકીય ચકાસણી જિલ્લા વિકાસ અધિકારી તરફથી કરીને જુદ્ધા પંચાયતે ભલામણો મેળવવી જરૂરી છે અને વધુમાં વધુ વળતર ટેનકરની શરત પ્રમાણે લેવાનું રહે છે.

પ. આ સૂચનાઓ નાણાકીય સલાહકારશ્રીઓ (મ અને મા તથા સિંચાઈ) સિંચાઈ વિભાગ તેમજ પંચાયત, ગૃહ નિર્માણ અને શહેરી વિકાસ વિભાગની સંમતિ મેળવીને આ વિભાગની ફાઇલ ક્રમાંક : ટીએન્સી/૨૪૮૦/આઈબી-૧૩૨/(૫૩)/સી પર બહાર પાડવામાં આવે છે.

ગો. કુ. શાહ,
સરકારના નાથબ સચિવ,
મકાનો અને માર્ગ વ્યવહાર વિભાગ

પ્રતિ,
સર્વે અધિકારી ઈજનેરશ્રીઓ
સર્વે કાર્યપાલક ઈજનેરશ્રીઓ

પરિશિષ્ટ-૪

શિક્ષણ વિભાગ

લોકલ ફંડ ફકરા કમાંક : ૬.૪, અહેવાલ ભલામણ કમાંક : ૪

આથી સમિતિ ભલામણ કરે છે કે, રાજ્યની શાળાઓમાં જે ઓરડાઓ જર્જરીત અને વધારે જર્જરીત હોય તેની પ્રાયોરીટી નક્કી કરવામાં આવે તથા જે શાળામાં સાત શિક્ષકો હોય અને પૂરતા વિધાર્થીઓ હોય અને શાળાના રૂમની ઘટ હોય તેમને પ્રાયોરીટી આપી શાળાના ઓરડા બાંધવા ભલામણ કરે છે.

સરકારે લીધેતા પગલાં

રાજ્યની પ્રાથમિક શાળાઓમાં હ્યાત ઓરડાઓની ભૌતિક સ્થિતિ ચકાસણી, નવીન ઓરડાઓના બાંધકામ તેમજ હ્યાત જર્જરીત તેમજ અતિ જર્જરીત ઓરડાઓ ઉતારી તેવા ઓરડાઓના નવીનીકરણા, રીનોવેશનની તમામ કામગીરી માટે શિક્ષણ વિભાગ હસ્તકના સ્ટેટ પ્રોજેક્ટ ડાયરેક્ટરશ્રી, સમગ્ર શિક્ષા અભિયાન (SSA) અમલીકરણ હોઈ સ્ટેટ પ્રોજેક્ટ ડાયરેક્ટરશ્રી, સમગ્ર શિક્ષા અભિયાન (SSA) છારા રાજ્યના તેઓના તાબા હસ્તકના જિલ્લાઓના જિલ્લા પ્રોજેક્ટ કો-ઓર્ડિનેટરશ્રીઓ તથા જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રીઓ તમામને કમાંક:એસએસએ/ક્ષિલ/૨૦૧૮/૧૫૩૪૪-૩૭૮, તા.૧૩/૦૫/૧૯૮૬ સમિતિની ભલામણ મુજબ અમલવારી કરવા જાણ કરવામાં આવેલ છે. (જુઓ પત્રક-૧૧)

લોકલ ફંડ ફકરા કમાંક : ૬.૩, અહેવાલ ભલામણ કમાંક : ૩

આથી સમિતિ ભલામણ કરે છે કે, વધુ ચુકવાયેલ રકમ રૂ.૧૦,૭૫,૦૦૦/- વસ્તુલ કરવા અને જવાબદારોની જવાબદારી નક્કી કરી તેઓની સામે કાર્યવાહી કરવા સમિતિ આથી ભલામણ કરે છે.

સરકારે લીધેલા પગલાં

અનાદિકૃત રીતે ખાનગી ટ્રસ્ટને પ્રાથમિક શાળાઓનાં ઓરડાઓના બાંધકામની વધુ ચુકવાયેલ રકમ ૩.૧૦,૭૫,૦૦૦/- વસૂલ કરવા જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી, રાજકોટના રજી.પો.એડી. પત્ર ક્રમાંક:એકા-૨/વશી/૧૦૫-૧૦૮, તા.૧૬/૦૫/૨૦૧૮થી ટ્રસ્ટ સંચાલિત રૂટ ખાનગી પ્રાથમિક શાળાઓના ઓરડાઓના બાંધકામની વધુ ચુકવાયેલ રકમ ૩.૧૦,૭૫,૦૦૦/- દિન-૦૭માં જમા કરાવી ચલણાની નકલ રજુ કરવા જણાવેલ છે. દિન-૦૭ની સમયમર્યાદામાં રકમ વસૂલાતની કાર્યવાહી ન કરાય તો સદર રકમ ૩.૧૦,૭૫,૦૦૦/-ની રેવન્યુ રાહે વસૂલાત કરવા કાર્યવાહી કરવાની પણ મેનેજીંગ ટ્રસ્ટીશ્રી, સૌરાષ્ટ્ર મેડીકલ & એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ "લાઈફ" ને જાણ કરેલ છે.

આ બાબતે જવાબદાર તત્કાલીન જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી, રાજકોટ, શ્રી એ. કે. છાયા વચનિવૃત્તિ તા.૩૦/૦૮/૨૦૧૧ સામે ગુજરાત મુલ્કી સેવા પેન્શન નિયમો-૨૦૦૨ના નિયમ રૂણી જોગવાઈ મુજબ તેઓ સામે આ ઘટનાનો બનાવ ૨૦૦૭નો છે અને તેઓની નિવૃત્તિ તા.૩૦/૦૮/૨૦૧૧ છે. તેથી નિવૃત્તિ તારીખ પછી ચાર વર્ષ પહેલાંના બનાવ/ઘટનામાં નિવૃત્તિ તારીખ પહેલાં આ અંગે આરોપનામું બજવેલ હોય તો જ તેઓ સામે ખાતાકીય તપાસ હાથ ધરી આ કિસ્સામાં પગલાંમાં માત્ર પેન્શન કાપની જ કાર્યવાહી કરી શકાય છે, જવાબદાર તત્કાલીન જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી, રાજકોટ, શ્રી એ. કે. છાયા વચનિવૃત્તિ તા.૩૦/૦૮/૨૦૧૮થી વચનિવૃત્ત થયેલ હોઈ હવે ખાતાકીય તપાસના સા.વ.વિ.ના પ્રવ્તતમાન નિયમોની જોગવાઈ મુજબ તેઓની જવાબદારી નક્કી થયેલ હોવા છતાં કાર્યવાહી સંભવ થઈ શકે તેમ નથી.

જિ.પ્રા.શિ.અધ્ય.શ્રી, રાજકોટનો તા.૦૩/૦૭/૨૦૧૮ના મળેલ પત્રમાં સને ૨૦૦૬-૦૭ના ફકરા નં.- ૬.૩માં ખાનગી પ્રાથમિક શાળાઓને ચુનિટ કોસ્ટ દીઠ ૩.૫૦,૦૦૦/-નું અનુદાન ફાળવણી

કરવાના બદલે રૂ.૭૫,૦૦૦/- આમ કુલ રૂ૩ પ્રાથમિક શાળાઓને રૂ.૧૦,૭૫,૦૦૦/- વધુ ચુકવણી થયેલ તે રકમ વસૂલાત કરવા અને જવાબદારો સામે પગલાં લેવા બાબતમાં નીચે મુજબની વિગતો આપેલ છે.

સૌરાષ્ટ્ર મેડિકલ & એજયુકેશન ટ્રસ્ટ "લાઈફ" રાજકોટનું હાલ વિષીયા તાલુકાના દક્ષિણ પ્રાથમિક શાળાનાં ૧૦ ઓરડાનું બાંધકામ ચાલુ છે જેની અંદાજે ચુકવવાપાત્ર રકમ રૂ.૩૧,૦૦,૦૦૦/- થાય છે. આ રકમનું ચુકવણું કરતા પહેલાં અત્રેથી વસૂલાતની રકમ રૂ.૧૦,૭૫,૦૦૦/- (અંકે રૂપિયા દસ લાખ પંચોતેર હજાર પુરા) વસૂલ કરી સરકારશ્રીમાં જમા કરીને જ સૌરાષ્ટ્ર મેડિકલ & એજયુકેશન ટ્રસ્ટ "લાઈફ" ને ચુકવણું કરવામાં આવશે.

ખાનગી પ્રાથમિક શાળાઓને યુનિટ કોસ્ટ દીઠ રૂ.૫૦,૦૦૦/-નું અનુદાન ફાળવણી કરવાના બદલે રૂ.૭૫,૦૦૦/- ફાળવણી કરવાના જવાબદારો પૈકી શ્રી એ. કે. મહેતા, જુનિયર કલાર્ક છે અને પંચાયત સેવાના કર્મચારી સામે શિસ્તવિષયક કાર્યવાહી હાથ ધરવા જી.પ્રા.શિ.અધિ.શ્રી, રાજકોટ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી, રાજકોટને તા.૦૩/૦૭/૨૦૧૮ના પત્રથી જાણ કરેલ છે.

ઉક્ત કામગીરીમાં કેળવણી નિરીક્ષકે પણ સહીઓ કરેલ છે. જે નોંધો તત્કાલીન જી.પ્રા.શિ.અધિ. શ્રી એ. કે. છાયા વયનિવૃત્તિ તારીખ ૩૦/૦૮/૨૦૧૧ દ્વારા મંજુર કરેલ છે. વર્ગ-૧ના નિવૃત અધિકારીના શિસ્ત અધિકારી સરકારશ્રી હોઈ તેઓની સામે શિસ્ત વિષયક કાર્યવાહી કરવાની સત્તા વિભાગને પહોંચે છે.

શ્રી જે. એલ. પટેલ, તત્કાલીન કેળવણી નિરીક્ષક સામે જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીએ શિસ્ત વિષયક કાર્યવાહી કરવાની થાય પરંતુ શ્રી જે. એલ. પટેલ તા.૩૧/૦૩/૨૦૦૮ના રોજ સેવા નિવૃત થયેલ હોઈ ગુજરાત મુલ્કી સેવા(પેન્શન) નિયમો-૨૦૦૮ના નિયમ રજ(૨) ખ (૨) મુજબ તેઓની નિવૃતિને ૦૪ વર્ષથી વધુ સમય વિતી ગયેલ હોઈ તેઓ સામે ખાતાકીય તપાસ કરી શકાય નહીં.

પત્રક-૧૧

ગુજરાત પ્રારંભિક શિક્ષણ પરિષદ
સમગ્ર શિક્ષા અભિયાન (એસએસએ),
સેક્ટર નં. ૧૭, ગાંધીનગર – ૩૮૨ ૦૧૭.

ગુજરાત રાજ્ય
ફોન નં. ૦૭૯ – ૨૩૨૩૫૦૬૯, ૨૩૨૩૪૯૩૯
Email: ssamcivilgepe@yahoo.com
Website: www.ssagujarat.org
ફેક્શ નં. ૨૩૨૩૨૪૩૯, હેલ્પ લાઇન નં :
૧૮૦૦-૨૩૩-૭૯૬૫

ક્રમાંક: એસએસએ/સિવિલ/૨૦૧૮/૧૫૩૪૪-૩૭૮, તા.૧૩/૫/૨૦૧૮

પ્રતિ,

જિલ્લા પ્રોજેક્ટ કો-ઓર્ડિનેટર્શ્રી, અને

જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણ વિકારીશ્રી

જિલ્લો: અમદાવાદ, અમરેલી, આણંદ, અરવળી, બનાસકાંઠા,
ભાવનગર, ભરૂચ, બોટાદ, છોટા ઉદેપુર, ડાંગ, દાહોદ, દેવભૂમિ
ક્રાંકા, ગાંધીનગર, ગીરસોમનાથ, જામનગર, જુનાગઢ, ખેડા,
કરણ, મહીસાગર, મોરબી, મહેસાગા, નર્મદા, નવસારી,
પંચમહાલ, પાટણ, પોરબંદર, રાજકોટ, સાબરકાંઠા, સુરત,
સુરેણ્ણનગર, તાપી, વડોદરા અને વલસાડ

વિષય: તેરમી ગુજરાત વિદ્યાનસભા પંચાયતી રાજ સમિતિના ચોથા અહેવાલની ભલામણો પર લીધેલા પગલાંની માહિતી બાબતે.

સંદર્ભ: નાયબ શિક્ષણ નિયામકશ્રીની કચેરીનો પત્ર છમાંક : પ્રાશિનિ.ચ.ર/પી.આર.સી/૨૦૧૮-૧૯/૪૫૪-૫૫, તા.૦૮/૦૪/૨૦૧૯

શ્રીમાન,

ઉપરોક્ત વિષયના સંદર્ભમાં દર્શાવેલ નાયબ શિક્ષણ નિયામકશ્રીના પત્રથી તેરમી ગુજરાત વિદ્યાનસભા પંચાયતી રાજ સમિતિના ચોથા અહેવાલની ભલામણોના ફકરા નં. ક.૪ વર્ષ ૨૦૦૯-૦૭ નો ઉદ્દેખ કરવામાં આવેલ છે જે નીચે મુજબ છે.

રાજ્યની શાળાઓમાં જે ઓરડાઓ જર્જરિત હોય તેની પ્રાયોરીટી નક્કી કરવામાં આવે તથા જે શાળાઓમાં ૦૭ શિક્ષકો હોય અને પુરતા વિદ્યાર્થીઓ હોય અને શાળાના ઢમની ઘટ હોય તેમને પ્રાયોરીટી આપી શાળાના ઓરડા બાંધવા ભલામણ કરે છે.

ઉપર જણાવેલ ભલામણ મુજબ આપના તરફથી રાજ્ય સરકાર, ભારત સરકાર અથવા અન્ય સત્તા મંડળમાં જ્યારે પણ વર્ગખંડો અંગે બજેટની રજુઆત કરવામાં આવે ત્યારે પંચાયતી રાજ સમિતિના અહેવાલમાં કરેલ ઉપર મુજબની ભલામણો મુજબ વર્ગખંડો અંગે પ્રાયોરીટી આપવાની રહેશે.

ઉપર જણાવેલ પંચાયતી રાજ સમિતિ દવારા કરેલ ભલામણો મુજબ આથી કાર્યવાહી કરવા વિનંતી આભાર,

સ્ટેટ પ્રોજેક્ટ ઇજનેર
એસએસએ, ગાંધીનગર

નકલ રવાના :

- નાયબ શિક્ષણ નિયામકશ્રી, પ્રાથમિક શિક્ષણ, જુના સચિવાલય,
ગાંધીનગરને જાણ થવા વિનંતી.
  - ઉપસચિવશ્રી, શિક્ષણ વિભાગ, વ-૧ શાખા, સચિવાલય,
ગાંધીનગરને જાણ સારુ.
-

સરકારી મદયસ્થ મુક્રણાલય, ગાંધીનગર.